Извештај о поступку самовредновања студијског програма – Интегрисане академске студије

Универзитета у Београду - Фармацеутског факултета

Израдила:

Комисија за обезбеђење квалитета

и поступак самовредновања

Март **2025.**

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Опис стања, анализа и процена стандарда

Фармацеутски факултет Универзитета у Београду је високошколска установа са више од седам деценија традиције у школовању фармацеута у Републици Србији. На Факултету се редовно и систематски кроз механизме праћења квалитета који обухватају формално-правне процедуре за одобравање студијских програма, процедуре за праћење успешности програма и периодичну евалуцију програма обезбеђује квалитет студијских програма на свим нивоима студија.

Према последњој акредитацији из 2019. године, акредитована су два студијска програма академских студија:

1. Интегрисане академске студије Фармација на српском и енглеском језику
2. Интегрисане академске студије Фармација - медицинска биохемија на српском језику

Исходи учења и стручна оспособљеност након завршетка студија за оба студијска програма представљени су на интернет страници Факултета (http://www.pharmacy.bg.ac.rs/studije/4/integrisane-akademske-studije/).

Студијски програм докторских академских студија – Фармацеутске науке (на српском и енглеском језику) акредитован је 2020. године у оквиру медицинског научног поља за упис 60 (шездесет) студената у седишту установе.

У оквиру специјалистичких академских студија акредитовано је десет студијских програма на српском језику (у периоду од 2020. до 2024. године):

- Биолошки лекови (2024. година)
- Биохемијска дијагностика (2024. година)
- Индустријска фармација (2020. година)
- Козметологија (2020. година)
- Пуштање лека у промет (2023. година)
- Токсиколошка процена ризика (2024. година)
- Фармакоекономија и фармацеутска легислатива (2020. година)
- Фармакотерапија у фармацеутској пракси (2024. година)
- Фармацеутска здравствена заштита (2020. година)
- Фармацеутски менаџмент и маркетинг (2020. година)

На енглеском језику акредитовани су студијски програми специјалистичких академских студија:

- Pharmaceutical care (2020. година)
- Cosmetology (2020. година)
- Pharmaceutical management and marketing (2020. година)
- Toxicological Risk Assessment (2024. година)

Планирано је да се у току 2024. године акредитују студијски програми САС –Индустријска фармација, Козметологија, Фармакоекономија и фармацеутска легислатива, Фармацеутска здравствена заштита, Фармацеутски менаџмент и маркетинг.

Факултет организује и специјализације здравствених радника и здравствених сарадника и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника у складу са важећим *Правилником о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника* за следеће програме:

- Клиничка фармација
- Фармацеутска технологија
- Фармакотерапија
- Испитивање и контрола лекова
- Контрола и примена лековитих биљака
- Медицинска биохемија
- Санитарна хемија
- Социјална фармација
- Токсиколошка хемија
- Ужа специјализација – Клиничка ензимологија
- Ужа специјализација – Клиничка имунохемија
- Ужа специјализација – Лабораторијска ендокринологија.

После положеног специјалистичког испита, студент стиче стручни назив специјалисте за одговарајућу област.

У току 2023. године акредитован је програм мастер академских студија (МАС) „Дијететски и козметички производи у унапређењу квалитета живота“ у оквиру образовно-научног поља медицинске науке и научне области фармацеутске науке за упис 30 (тридесет) студената у прву годину, са називом дипломе мастер дијететских и козметичких производа у унапређењу квалитета живота.

На Факултету се реализују и два кратка програма студија:

- Безбедност лека и основи фармаковигиланце (30 ЕСПБ у трајању од 3 месеца)
- Фармацеутска микробиологија (60 ЕСПБ у трајању од 6 месеци)

Одлуке о акредитацији свих студијских програма, уверење о акредитацији високошколске установе, као и решење о допуни дозволе за рад доступни су на интернет страници Факултета (http://pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/-/573/akreditacija/).

После одбрањеног завршног рада на интегрисаним академским студијама, положеног специјалистичког испита, односно одбрањене докторске дисертације студент стиче академски назив прописан Правилником о листи стручних, академских и научних назива ("Сл. гласник РС", бр. 95/2024).

Листа студијских програма који су акредитовани на високошколској установи са укупним бројем уписаних студената у школској 2022/23, 2023/24, 2024/2025. години приказана је у Табели 4.1.

Квалитет студијских програма обезбеђује се кроз непрекидно праћење и проверу њихових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја наставних предмета и стално прикупљање информација о квалитету студијских програма од студената, наставника и послодаваца.

Заинтересованост студената за програме студијских прогама потврђује број уписаних студената на све нивое студија (ИАС, САС, ДАС и МАС), који је у складу за бројем студената предвиђених акредитацијом. На одређене програме САС и ДАС који се реализују на енглеском језику укупно уписани број студената је мањи од броја предвиђеног акредитацијом, јер у текућој и претходне две школске године, није било уписаних студената.

На Факултету се спроводе утврђени поступци за одобравање, праћење и контролу програма студија. Веома значајну улогу у реализацији студијског програма интегрисаних академских студија има Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе (КПУКН) чији су чланови, поред наставника, сарадника и руководиоца Одсека за наставу и студентска питања и представници студената. КПУКН разматра сва питања у вези са наставом и студијским програмима, анализира исходе учења, врши евалуацију наставе и предлаже промене студијског програма. Промене у акредитованом студијском програму које се могу вршити без поновне акредитације, као и њихова процедура доношења и усвајања, описане су *Правилнику о начину промене акредитованог студијског програма Фармацеутског факултета*. Према овом правилнику предлог промена доставља се КПУКН, која на основу разматрања наведених промена припрема извештај о предлозима промена који се доставља Наставно-научном већу Факултета на усвајање пре почетка школске године.

Представници КПУКН су у току 2022. године присуствовали већем броју различитих вебинара и онлајн скупова посвећених темама од значаја за унапређење наставе и осигурање квалитета у високом образовању. На основу спроведених евалуација, анализа и дискусија, као најзначајнији изазови за развој савремених студијских програма Фармација и Фармација – медицинска биохемија које је потребно размотрити приликом доношења стратешких одлука и планова за даље унапређење препознати су:

- статус регулисане професије који подразумева усаглашавање са одредбама *EU Directive 2005/36* и 2013/55 и Закона о регулисаним професијама и признавању професионалних квалификација ("Службени гласник РС", број 66 од 18. 9. 2019);
- брз напредак сазнања у области биомедицине и потреба да се у студијски програм уводе нови наставни садржаји, као и нагласак на значају стицања трансверзалних вештина, као што су способност решавања проблема, спремност за учење током читавог живота, комуникација, управљање подацима и информацијама, и друге;
- усаглашавање студијског програма и наставних предмета са референтним студијским програмима на партнерским универзитетима;
- усаглашавање са стандардима квалитета – општим и професионалним (НАТ Стандарди за акредитацију високошколских установа и студијских програма; *FIP Quality Assurance of Pharmacy Education: the FIP Global Framework*) и развојним циљевима ФИП-а (*FIP Development Goals*);
- очекивања будућих студената, њихових родитеља и друштва у целини.

Чланови КПУКН су у току 2023. године организовали интерактивну радионицу на тему „Унапређење студија фармације“ која је обухватила разматрање различитих питања из аспекта интернационализације, инклузије, дигитализације и одрживости у високом образовању. У оквиру активности КПУКН, разматрани су доступни индикатори квалитета студијских програма интегрисаних академских студија и дефинисане смернице за унапређење. Такође, покренуте су припремне активности за следећи циклус акредитације студијских програма интегрисаних академских студија.

Чланови КПУКН, проф. др Анђелија Маленовић, проф. др Јелена Антић Станковић, проф. др Александра Зељковић, асистент са докторатом Милена Ковачевић и проф. др Јелена Паројчић учествовале су у реализацији програма оријентације за студенте прве године Факултета који је организовао Студентски парламент Фармацеутског факултета (Упознај Pharmu 2023). Представници

Комисије су у току 2023. године присуствовали већем броју различитих вебинара и онлајн скупова посвећених темама од значаја за унапређење наставе и осигурање квалитета у високом образовању.

С циљем свеобухватне евалуације квалитета студијских програма интегрисаних академских студија, наставе и учења, разматрани су следећи индикатори квалитета студијских програма интегрисаних академских студија:

- Годишњи преглед података о пролазности и оценама студената на испитима;

- Резултати анкете о вредновању наставног процеса и студијских програма интегрисаних академских студија од стране свршених студената;

- Резултати анкете о вредновању наставног процеса и студијских програма интегрисаних академских студија од стране студената;

- Извештај о резултатима студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника;

- Извештај о резултатима теста ретенције знања;

- Резултати анкете о квалитету и препорукама за унапређење студијских програма интегрисаних академских студија од стране наставника и сарадника;

- Извештај о самовредновању Универзитета у Београду - Фармацеутског факултета (мај, 2023).

На основу прикупљених података и њихове анализе, идентификовани су следећи аспекти за унапређење студијских програма: смањење броја предмета; броја часова; обима градива и укупног оптерећења студената; усаглашавање оптерећења у настави и броја ЕСПБ; хоризонтално и вертикално повезивање и усаглашавање градива; груписање/интегрисање предмета са повезаним наставним садржајима; повећање обима праксе – стручног оспособљавања; увођење праксе у различитим областима фармацеутске делатности.

Извештај под називом *„Анализа и препоруке за унапређење курикулума студијских програма интегрисаних академских студија Фармација и Фармација - медицинска биохемија“* припремљен је на основу доступних података и извештаја који се односе на преглед података о пролазности и оценама студената на испитима; броју уписаних студената по годинама студија и броју исписаних студената за период 2019-2023; резултате теста ретенције знања; резултате анкета о вредновању наставног процеса и студијских програма од стране студената; резултате анкете о квалитету и препорукама за унапређење студијских програма интегрисаних академских студија од стране наставника и сарадника; резултате студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника и Извештај о самовредновању Универзитета у Београду - Фармацеутског факултета из 2023. године. На основу спроведених анализа сагледани су најважнији аспекти за унапређење и припремљене одговарајуће препоруке. Извештај који је доступан на локалној рачунарској мрежи и усвојен у јуну 2024. године на седници ННВ-а.

На седници ННВ-а одржаној 17.10.2024. године именована је Комисија за акредитацију студијског програма Фармација на интегрисаним академским студијама у саставу: проф. др Биљана Антонијевић, проф. др Јелена Ђуриш, проф. др Слађана Танасковић, проф. др Александра Зељковић, проф. др Марина Одаловић, проф. др Јелена Савић, доц. др Урош Пецикоза. Представнице студената које је Студентски парламент изабрао за учешће у раду ове комисије су Уна Хараламбов и Јана Радојковић. На седници ННВ-а одржаној 22.11.2024. године именована је Комисија за акредитацију студијског програма Фармација - медицинска биохемија на интегрисаним академским студијама у саставу: проф. др Ана Нинић, проф. др Зорица Булат, проф. др Бојана Видовић и доц. др Тамара Гојковић. Представница студената коју је Студентски парламент изабрао за учешће у раду ове комисије је Мила Кешељевић. Поред именовања ових комисија, формиране су и две радне групе, за потребе Комисије за акредитацију студијског програма Фармација, које имају за чланове представнике са катедри на којима се изводи настава на предметима биомедицинске, односно хемијске групације. Након

формирања, комисије и радне групе су радиле на припреми документације за акредитацију студијских програма Фармација и Фармација – медицинска биохемија. Измене у постојећим студијским програмима се заснивају на анализи и унапређењу у складу са акредитационим стандардима и најновијим директивама и уредбама које регулишу ове области. Такође, радило се на припреми предлога нових изборних предмета, као и предлозима за увођење других облика наставе у оквиру практичне наставе, како би се оптимизовао и распоред извођења наставе

У периоду 2022-2024. године, Наставно-научно веће Факултета усвојило је низ правилника (*Правилник о избору ментора на докторским академским студијама*, *Правилник о специјалистичким и мастер академским студијама, Правилник о студирању на интегрисаним академским студијама, Правилник о студентској пракси за студијски програм фармација, Правилник о стручној пракси за студијски програм фармација-медицинска биохемија на интегрисаним студијама*) у циљу унапређења студирања на свим нивоима и транспарентности студијских програма. Наведени правилници доступни су на интернет страници Факултета (http://pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/46/dokumenti/).

Успешност студирања представљена је преко броја и процента одбрањених завршних радова у претходне 3 године у оквиру акредитованих студијских програма, за сваки ниво студија (Табела 4.2). За студенте ИАС, у текућој и претходне две године, проценат дипломираних студената је био нешто изнад 60%, сличан подацима из претходног извештаја о самовредновању.

Просечно трајање студија у претходне 3 школске године, за сваки ниво студија представљено је у Табели 4.3. За студенте просечно трајање студија је нешто дуже од трајања студијског програма (6,4-6,7 година). Добијени подаци слични подацима из претходног извештаја. Број дипломираних студената за школску 2024/25. није коначан, с обзиром да је школска година у току.

Студенти су активни учесници у праћењу исхода учења и учествују у редовним и периодичним евалуацијама квалитета студијских програма и постигнутим исходима учења путем анкета. Додатно, редовно се спроводи и анкета о вредновању предмета студијског програма од стране свршених студената интегрисаних академских студија (Прилог 4.1). У Прилогу 4.1. налазе се резултати анкете студената који су студирали према студијском програму акредитованом 2019. године. Студенти су високим просечним оценама оценили задовољство студијским програмом по коме су студирали (4,49; 4,27 (МФ) и 4,71 (МБ)), квалитет садржаја студијског програма (4,42; 4,12 (МФ) и 4,71 (МБ)) и процену да су током студирања стекли знања и вештине које су им потребне за решавање радних задатак и пословни успех (4,26; 4,18 (МФ) и 4,35 (МБ)). У просеку око 96% (98% (МФ) и 93,8% (МБ)) студената сматра да се предмети надовезују садржајем један на други, док око 34% (32,7% (МФ) и 35,3% (МБ)) студената сматра да је неки од предмета треба да буде на нижој/вишој години студија. Најнижом просечном оценом (3,86; 3,90 (МФ) И 3,82 (МБ)) оцењена је расподела оптерећења студената на предметима у оквиру ЕСПБ. Детаљни извештаји о резултима анкета које подноси Комисија за организовање и спровођење поступка студентског самовредновања доступни су у годишњим извештајима о раду факултета.

Факултет периодично спроводи мапирање предмета као помоћ за стицање у увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом (Табела 4.4). Процена оптерећења студената неопходног за постизање задатих исхода учења (ЕСПБ) предмет је редовне провере, а утврђује се на основу праћења и прикупљања повратних информација од студената. Процена оптерећења студената на предмету прати се и током припреме курикулума за акредитацију. Приликом ове процене полази се од садржаја предмета и плана извођења наставе на предмету, односа предиспитних и испитних поена, начина провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

На Факултету се, с циљем евалуације ефикасности студијских програма, редовно организује тест ретенције знања. Тест се не оцењује, а полаже се анонимно и резултати објављују под шифром

коју је студент добио приликом полагања. Студенти четврте и пете године студија су у обавези да приступе полагању теста ретенције знања. Тест се организује два пута у току школске године, према распореду који доноси комисија именована за припрему овог теста. Комисија за припрему и реализацију теста ретенције знања подноси Наставно-научном већу збирне извештаје о одржаним тестовима ретенције знања, док се резултати теста ретенције знања по предметима, као и приказ резултата по појединачним питањима из сваког предмета, прослеђују шефовима катедри који их разматрају са наставницима и сарадницима.

Актуелни ЕСПБ координатори редовно прате позиве на мобилност о оглашавају их студентима и наставницима у оквиру дела Мобилност на сајту Факултета (http://www.pharmacy.bg.ac.rs/nims/366/mobilnost/). У периоду од 1.10.2022. године остварен је већи број мобилности (одлазних и долазних) у односу на претходних извештај о самовредновању. Детаљни извештаји о реализованим мобилностима доступни су у годишњим извештајима о раду.

На основу прикупљених информација о квалитету студијских програма од одговарајућих организација из окружења, учешћа на састанцима и конференцијама, као и кроз низ пројектних активности унапређени су садржаји постојећих студијских програма као и методе учења. Електронско учење је, уз одговарајућу техничку подршку, омогућено применом платформе за е-учење за интегрисане академске студије (https://lectio.ph.bg.ac.rs/login/index.php) и последипломске студије (https://moodle.ph.bg.ac.rs/). Поред тога, интерактивно учење и учење у оквиру радионица је заступљено у свим видовима наставе.

Студијски програми интегрисаних академских студија завршавају се израдом завршног рада. Наставници предлажу теме завршних радова из свих области које се изучавају на Факултету, узимајући као критеријум њену актуелност. Након верификације теме на Наставно-научном већу Факултета, студент може да изабере тему и приступи њеној изради. Завршни рад може бити теоријског или експерименталног карактера. Процедура избора, израде и одбране завршног рада приказана је у *Правилнику о завршном раду*, форма завршног рада дата је у *Упутству за писање и технички дизајн завршног рада,* а критеријуми оцењивања завршног рада дати су у *Записнику о изради, одбрани и оцени завршног рада.* Сви наведени документи доступни су на интернет страници Факултета (http://www.pharmacy.bg.ac.rs/studije/232/zavr%C5%A1ni-radovi-i-doktorske-disertacije/).

Факултет периодично прибавља извештај Националне службе за запошљавање, који садржи податке о: броју фармацеута који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање, просечној дужини тражења посла, броју студената који су се у току године запослили у складу са својим квалификацијама. Детаљни подаци о извештајима наведени су у Стандарду 14.

Факултет има устаљену праксу да периодично упућује анкетне листиће послодавцима у којима они оцењују квалитет свршених студената (Прилог 4.2). Анкетним упитником су били обухваћени различити аспекти образовања и вештина које магистар фармације стиче у току студија. Послодавци су највишом оценом (4,29 ± 0,59) оценили да знања стечена током студија значајно доприносе квалитету рада запослених. Вештине које су дипломци стекли током студија добиле су нешто нижу оцену (3,94 ± 0,97), што указује на могућност унапређења практичних аспеката наставног процеса. Најнижа оцена у овој категорији добијена је за припремљеност дипломираних магистара фармације да одмах по завршетку студија самостално извршавају радне задатке у компанији или установи (3,24 ± 1,25). Ово сугерише да послодавци очекују јачи нагласак на практичним аспектима образовања. Најзначајније компетенције свршених студената према оцени послодаваца су: тимски рад (4,71 ± 0,47), комуникација са колегама (4,65 ± 0,49), способност решавања практичних проблема (4,59 ± 0,62) и спремност за континуирано усавршавање (4,65 ± 0,49). Детаљан извештај налази се у Прилогу 4.2.

На интернет страници факултета постављене су информације о Алумни страници Факултета у циљу окупљања фармацеута свих генерација који су дипломирали, односно завршили

последипломске студије на Фармацеутском факултету Универзитета у Београду. Такође, у плану је оснивање и Алумни организације, која би као организација глобалног карактера, окупила бивше и садашње студенте и пријатеље Фармацеутског факултета. На друштвеној мрежи *Linked-In* основана је група за алумнисте Фармацеутског факултета у циљу лакшег умрежавања и остваривања међусобних контаката. До сада је Алумни организацији приступило око 300 чланова (http://www.pharmacy.bg.ac.rs/alumni/alumni/2456/alumni-farmaceutskog-fakulteta/#S). У току 2023. године изабрана је АЛУМНИ Радна групе факултета. Чланови Алумни радне групе сарађују са Алумни Фондацијом Универзитета у Београду, а за чланове Скупштине Алумни Фондације Универзитета у Београду именована су одлуком Наставно-научног већа два члана из редова наставника Факултета и из редова успешних алумниста-носиоца дипломе Факултета.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- циљеве студијског програма и њихову усклађеност са исходима учења;
- методе наставе оријентисане ка учењу исхода учења;
- систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења;
- усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења;
- међусобну усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања;
- способност функционалне интеграције знања и вештина;
- поступке праћења квалитета студијских програма;
- повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама;
- континуирано осавремењивање студијских програма;
- доступност информација о дипломском раду и стручној пракси;
- доступност информација о студијским програмима и исходима учења.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 - без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Дуга традиција извођења студијских програма у области фармације на сва три нивоа са компетентним наставницима +++ Увођење и реализација стручне студентске праксе у оквиру интегрисаних академских студија+++ Доступност свих информација о садржини студијских програма, као и о садржајима појединачних предмета и стручној пракси +++ Континуирано осавремењавање студијских програма, као и увођење нових, у зависности од		Добијање повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама ++ Побољшање функционалне интеграције знања и вештина +++ Побољшање поступака праћења квалитета студијских програма ++	

потребе реалне ситуације ++ Сарадња са послодавцима у циљу праћења квалитета студијских програма +++ Повећана мобилност студената ++			
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**
Финансијске и просторне немогућности за извођење неких метода наставе које су оријентисане ка исходима учења++ Релативно мали број студената који учествује у анкетама++ Мали број студената који учествује у студентској мобилности + Процедура усаглашавања ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења ++		Недовољна сарадња наставника између катедри која се огледа у неповезивању наставних садржаја + Неразвијена свест студената о значају коректног попуњавања анкета + Отварање неколико високошколских установа у земљи који се баве школовањем фармацеута у оквиру основних и последипломских студија ++	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода** **(мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)**
Преиспитивање студијског програма	Редовна израда периодичног извештаја	КПУКН	Континуирана активност	Извештај о преиспитивању студијског програма са предлогом корективних мера
Повећање студентске мобилности	Промовисати значај мобилности, организовати едукационе трибине	Продекан за наставу ЕСПБ координатори Студент продекан	Континуирана активност	Најмање 5 студената који су један или два семестра завршили у иностранству
Усаглашавање курикулума предмета	Одржавање редовних	КПУКН Продекан за	Континуирана активност	Усаглашени картони

на интегрисаним студијама	састанака наставника	наставу Већа година		предмета и планови наставе

Показатељи и прилози

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне 2 школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30. 09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне 3 школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијког програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Додатни показатељ

Табела 4.4. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета појединачних студијских програма („мапирање предмета“)

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Опис стања, анализа и процена стандарда

На Фармацеутском факултету Универзитета у Београду, квалитет наставног процеса се обезбеђује кроз доношење и поштовање планова рада по предметима на свим студијским програмима, професионални и квалитетан рад наставника и сарадника, као и континуирано праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у циљу отклањања уочених недостатака. Настава (практична и теоријска) је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

У академској 2022/2023. праћење реализације наставе спроведено је према СОП 016 Планирање, припрема и реализација наставе. Сва позитивна искуства која су стечена током одржавања онлајн наставе (за време пандемије у току школске 2019/20, 2020/2021 и 2021/2022. године) била су примењена у организацији наставе. На пример *Moodle* лекције (или неки други адекватни онлајн садржаји) коришћени су за припрему студената за теоријску и практичну наставу. Уз помоћ тих лекција студенти су стицали најнижи ниво знања (запамтити и разумети), а онда су наставници и асистенти на предавањима и вежбама били посвећени стицању виших нивоа знања студената (разумети, анализирати и критички проценити). Настава на предметима Студентска стручна пракса на оба студијска програма, као и настава на предмету Увод у стручну праксу и Стручна пракса I на студијском програму Фармација, као и Студентска стручна пракса I и II на студијском програму Фармација - медицинска биохемија, одржана је у наставним базама апотекама и биохемијским лабораторијама.

Планирање, припрема и реализација наставе за конкретан наставни предмет спроводи се у складу са студијским програмом и одговарајућим картоном предмета, који су израђени по стандардима и прописима Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању Србије (НАТ). Процедуре планирања, припреме и реализације наставе као и процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе наведени и у Правилнику о студирању на интегрисаним академским студијама (http://pharmacy.bg.ac.rs/files/Pravilnici%20/2022/Pravilnik%20o%20studiranju%20na%20IAS_2022.pdf) (последња верзија из марта 2022. године) и документима *Планирање, припрема и реализација наставе (СОП16)* и *Управљање неусаглашеностима у процесу наставе (СОП13).* Наведени документи су део документације система управљања квалитетом (QMC), који је уведен у току 2014. године (последња измена у јуну 2021. године).

У складу са наведеним докуметима, шеф катедре КПУКН предлоге за измене Картона предмета за наредну школску годину, према Правилнику о промени акредитованог студијског програма, до 15. јула текуће школске године. Ресорна комисија разматра приспеле предлоге и припрема одговарајући извештај, који се усваја на септембарској седници ННВ.

Усвајањем Картона предмета пре почетка семестра обезбеђује се да се на сваком предмету учине доступним студентима планови рада који обухватају:

- основне податке о предмету: назив, година, број ЕСПБ, условност предмета;
- циљеве предмета;
- садржај и структуру предмета;
- план и распоред извођења наставе (предавања и вежбе);
- начин оцењивања на предмету;

- уџбенике, односно обавезну и допунску литературу;
- податке о наставницима и сарадницима на предмету.

Информације о свим предметима (обавезним и изборним) у оквиру ИАС налазе се у документима Књига предмета и Распоред предмета по годинама и семестрима који су доступни на интернет страници Факултета (https://www.pharmacy.bg.ac.rs/studije/).

Приступом електронском систему за учење студентима доступан је увид у Картон предмета, планове теоријске и практичне наставе у којима су дефинисане наставне теме, место и време одржавања наставе, начин стицања предиспитних и испитних поена, као и подаци о наставницима и сарадницима који учествују у реализацији наставе. Такође, на платформама за електронско учење су доступни потребни материјали за теоријску и практичну наставу. На интернет страници Факултета налазе се доступни календар наставе, временски периоди одржавања испитних рокова, распоред испита по испитном року и сл. Према томе, Факултет обезбеђује уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама.

Календар наставе за ИАС за наредну школску годину објављује се најмање 7 дана пре почетка нове школске године. Календар наставе садржи термине наставних (радних) дана, распуста, празника, колоквијума, теста ретенције знања и испитних рокова. Календар се усваја на седници ННВ, након чега се објављује на интернет страници Факултета и огласној табли у Одсеку за наставу и студентска питања. За припрему и реализацију активности у складу са календаром наставе одговоран је продекан за наставу.

Распоред теоријске и практичне наставе за интегрисане академске студије за наредни семестар објављује се најмање 7 дана пре почетка семестра. Распоред наставе израђује Комисија за израду распореда, а одобрава га продекан за наставу. Распоред наставе се објављује на интернет страници Факултета (http://pharmacy.bg.ac.rs/studije/integrisane-akademske-studije/2042/raspored-nastave/) и обухвата распореде наставе по групама, предметима и салама/учионицима, што уз истакнуте распореде студената по групама (за сваку годину студија) омогућава увид сваком студенту у сопствени распоред теоријске и практичне наставе. Такође, студенти имају своје е-сервисе преко којих могу да пријављују испите, попуњавају анкете, имају увид у своје положене испите, а такође и да примају информације из Одсека за наставу и студентска питања, као и од продекана за наставу.

Ангажовање гостујућих наставника/сарадника за реализацију наставе у обиму до 5 часова планира се семестрално. Попуњен одговарајући Захтев за ангажовање гостујућег наставника/сарадника у настави (СОП16-О1) који потписује шеф катедре потребно је послати 15 дана пре почетка семестра ресорном продекану. Ангажовање гостујућих наставника/сарадника одобравају ресорни продекан и продекан за финансије.

Семестрални план наставе за сваки предмет израђује предметни наставник/наставници са сарадницима. Наставни план садржи распоред тематских целина/наставних јединица по часовима/недељама за теоријску и практичну наставу, као и име наставника/сарадника који изводи наставу. Форма приказивања плана наставе прописана је одговарајућим обрасцем (СОП16-О2: План наставе) и обавезна је за све предмете. План наставе се доставља шефу катедре који је одговоран за израду планова свих предмета ИАС на катедри. Шеф катедре наставне планове предмета доставља КПУКН за предмете из јесењег семестра најкасније до 1. септембра, а за предмете из пролећног семестра најкасније до 31. децембра. План наставе се доставља на обрасцу *СОП16-О2: План наставе* (без унетих датума). КПУКН разматра приспеле предлоге и припрема одговарајући извештај, који се усваја на септембарској, односно јануарској/фебруарској седници ННВ (пре почетка наставе у јесењем, односно у пролећном семестру). У случају неусвајања плана наставе, ради обезбеђења наставног процеса, продекан за наставу има овлашћења да поступи на начин који омогућава да се настава одвија неометано. Предметни наставници обавезни су да усвојене планове наставе на

обрасцу *СОП16-О2: План наставе* са наведеним датумима одржавања предавања учине доступним студентима пре почетка наставе, а најкасније у првој седмици семестра.

За припрему и реализацију наставе (обезбеђивање средстава за практичну наставу, ангажовање сарадника, гостујућих наставника и сл.) одговоран је шеф катедре, односно руководилац студијског програма. Шеф катедре/руководилац студијског програма пре почетка школске године именује одговорног наставника за дати предмет. На предлог шефа катедре, декан може да именује одговорног наставника за наставу или део наставе из клиничког предмета која се обавља у наставној бази. Одговорни наставник обезбеђује припрему, организацију и реализацију теоријске и практичне наставе, колоквијума и завршног испита.

На Факултету се систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцењује квалитет наставе и предузимају корективне мере за његово унапређење. О одржаној теоријској настави води се евиденција. После сваког одржаног часа предавања, предметни наставник/наставници уписују одржани час у Дневник теоријске наставе који се налази на катедри. Дневник теоријске наставе садржи: датум, време и место одржавања часа, наставну јединицу која је тог часа обрађена, име и презиме, као и потпис наставника који је одржао час и напомене. Шеф катедре / руководилац студијског програма је одговоран за ажурно попуњавање и тачност Дневника теоријске наставе, и обавезан је да га неколико пута у току семестра овери својим потписом.

Присуство студента на практичној настави се евидентира у Дневнику практичне наставе. Дневник практичне наставе садржи датум-термин наставе, број групе, број присутних студената и име и презиме, као и потпис наставника/сарадника који је водио вежбе. Активности студената у оквиру практичне наставе могу се евидентирати и у Картону студента. У зависности од врсте и обима активности у оквиру практичне наставе, Картон студента може да садржи име, презиме и број индекса студената, списак и распоред вежби по терминима и датумима, резултате колоквијума, податке о одбрањеним семинарским радовима, податке о оствареним предиспитним поенима, име и презиме, као и потпис наставника/сарадника који је учествовао у реализацији практичне наставе. Дневник практичне наставе и Картон студента може се водити и електронски у форми *Excel* табеле.

Правила и процедуре полагања колоквијума за сваки предмет израђује предметни наставник/наставници са сарадницима. Обавештење о процедури, термину и простору одржавања колоквијума објављује се на платформи за е-учење у оквиру курса предмета. За припрему, прегледање и оцењивање колоквијума одговорни су предметни наставници и сарадници.

Студентска стручна пракса представља обавезан вид наставе који се реализује у апотеци и/или болничкој апотеци (за студијски програм Фармација), односно медицинско-биохемијској лабораторији (за студијски програм Фармација – медицинска биохемија) које су одобрене као наставне базе Факултета. Студентска стручна пракса се организује на основу акредитованог студијског програма и у складу са усвојеним картоном предмета. Ближи услови за избор и именовање здравствених установа - наставних база, ангажовање ментора из праксе, одговорности и обавезе студената, ментора из праксе и наставника Факултета укључених у организацију и реализацију Студентске стручне праксе, као и сва остала питања у вези са организовањем и реализацијом Студентске стручне праксе ближе дефинишу Правилник о студентској стручној пракси за студијски програм Фармација и Правилник о стручној пракси за студијски програм Фармација – медицинска биохемија на интегрисаним студијама. Информације о реализацији предмета Студентска стручна пракса I и Студентска стручна пракса II (за студенте актуелног студијског програма из 2019. године) доступни су у годишњим извештајима о раду Факултета.

Процедура и правила полагања испита наведени су у Правилнику о студирању који је доступан на интернет страници Факултета http://pharmacy.bg.ac.rs/files/Pravilnici%20/2022/Pravilnik%20o%20studiranju%20na%20IAS_2022.pdf.

Испитни рокови дефинишу се Календаром наставе који се усваја на седници ННВ-а пре почетка школске године. Распоред полагања испита за целу школску годину утврђује се централним распоредом који се објављује на почетку сваке школске године. Централни распоред израђују председници већа година и продекан за наставу, уз учешће представника студената које је делегирао Студентски парламент. Централни распоред испита објављује се на интернет страници Факултета и централној огласној табли у Одсеку за наставу и студентска питања. Шеф Катедре је у обавези да благовремено достави шефу Одсека за наставу и студентска питања листу испитивача за сваки испитни рок, односно информацију о томе који наставници неће учествовати у реализацији испита у одређеном испитном року.

Факултет предузима мере безбедности и упознаје студенте са правилима безбедног понашања и поступања у случају инцидента. Студенти су у обавези да се упознају са документом Упутства за рад у лабораторијама Фармацеутског факултета Универзитета у Београду који је доступан на интернет страници Факултета (http://pharmacy.bg.ac.rs/studije/integrisane-akademske-studije/2476/uputstva-za-bezbedan-rad-u-laboratorijama//) и да их се придржавају у току лабораторијског рада. Студентима је на платформи за е-учење доступна одговарајућа обука у облику онлајн курса Безбедан рад у лабораторији. Додатно, на катедрама на којима се практична настава реализује кроз лабораторијске вежбе, истакнута су посебна упутства за рад студената у лабораторијама/вежбаоницама прилагођена специфичностима практичне наставе и студенти су у обавези да се са овим упутствима упознају пре почетка практичне наставе, што потврђују својим потписом у одговарајућој документацији (картон студента или евиденција о извођењу практичне наставе).

Током извођења теоријске и практичне наставе, наставници и сарадници поступају професионално и имају коректан однос према студентима, што потврђују резултати *Анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника* према којима су професионалност и етичност наставника/сарадника у комуникацији са студентима оцењени су високим просечним оценама. Просечна оцена педагошког рада наставника (на оба студијска програма ИАС) у извођењу теоријске наставе у току школске 2022/23, и 2023/24. године је 4,68, а за наставнике и сараднике који су учествовали узвођењу практичне наставе у истом периоду је била 4,78. Детаљни извештаји о резултима анкета које подноси Комисија за организовање и спровођење поступка студентског самовредновања доступни су у годишњим извештајима о раду факултета.

Квалитет наставног процеса на ИАС процењује се од стране дипломираних студената (Прилог 5.1.). Анкету о вредновању наставног процеса и студијских програма Фармација и Фармација-медицинска биохемија акредитованих 2019. године попуњавали су студенти који су дипломирали током 2024. године (прва генерација студената која је дипломирала према програму ИАС акредитованом 2019. године). Студенти су високом просечном оценом 4,58 (4,51 (МФ) и 4,65 (МБ)) оценили доступност релевантних информација везаних за реализацију наставе (основи подаци, циљеви и исходи, садржај и структура, план предавања и вежби, начин оцењивања, наставна литература). Такође, високом просечном оценом 4,39 (4,31 (МФ) и 4,47 (МБ)) оцењено је ангажовање наставника и сарадника у подстицању студената на самосталност у раду, односно на активно учење (4,20; 4,10 (МФ) и 4,29 (МБ)). Услови за извођење наставе (просторије, опрема, наставна средства и др.) оцењени су просечном оценом 3,68 (3,65 (МБ) и 3,71 (МФ)), док је усклађеност плана и распореда наставе са потребама и могућностима студената оцењена просечном оценом 3,95 (3,61 (МФ) и 4,29 (МБ)). Квалитет наставног процеса у целини оцењен је просечном оценом 4,20 (4,0 (МФ) и 4,41 (МБ)). Детаљнији подаци о резултатима анкете наведени су у Прилогу 5.1.

Процедуре и поступци којима се обезбеђује поштовање распореде плана и распореда наставе наведени су у Правилник о студирању на интегрисаним академским студијама http://pharmacy.bg.ac.rs/files/Pravilnici%20/2022/Pravilnik%20o%20studiranju%20na%20IAS_2022.pdf и документима система обезбеђења квалитета (Прилог 5.2).

На Факултету се редовно води статистика о полагању испита на основним и интегрисаним академским студијама (по предметима и по роковима), у складу са *Правилником о полагању испита и*

оцењивању на испиту („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 136/07, 168/12 и 180/14). Продекан за наставу доставља шефовима катедре извештаје о пролазности на испитима у текућој школској години који се разматрају на састанцима катедре са наставницима и сарадницима. За предмете код којих је пролазност мања од 30% на годишњем нивоу, разматрају се разлози, предлажу превентивне и корективне мере које се достављају КПКУКН.

У циљу развоја педагошких и стручних компетенција наставника и сарадника, Факултет активно подстиче стицање ових компетенција (Прилог 5.3.). Поред тога што омогућава и позива наставнике на учешће на научним и стручним скуповима, домаћим и страним пројектима, едукацијама и предавањима у земљи и иностранству Правилником о ближим условима за избор у звање наставника на Фармацеутском факултету (http://pharmacy.bg.ac.rs/o-fakultetu/46/dokumenti/) постављени су критеријуми из обавезних услова (наставни рад и научноистраживачки рад), изборних услова (стручно-професионални допринос, допринос у академској и широј заједници и сарадњи са другим високошколским, научноистраживачким установама у земљи и иностраству) које кандидат приликом избора у одговарајуће наставничко звање мора испунити.

У децембру 2022. године, КПУКН је у сарадњи са Већима година организовала радионицу посвећену активном учењу/настави. Током 2023. године, КПУКН је разматрала више индикатора квалитета студијских програма, у циљу свеобухватне евалуације квалитета студијских програма интегрисаних академских студија, наставе и учења. На основу прикупљених података и њихове анализе, идентификовани су следећи аспекти за унапређење који се односе на наставу и учење: повећање заступљеност активне наставе која подржава укључивање студената, развој критичког размишљања, примену знања и способност доношења одлука и решавања проблема; повећање удела практичних знања и њихове примена у контексту савремене професионалне праксе (способност решавања практичних проблема, способност самосталног и тимског рада); унапређење наставне литературе/уџбеника; унапређење распореда наставе; унапређење услова рада (грејање, хигијена, расположива опрема); унапређење начина провере знања; унапређење ефикасности студирања (условљеност предмета, пролазност, број испитних рокова); унапређење односа наставника и сарадника са студентима.

Међународни пројекат под називом *Effective teaching for student engagement & success in digital learning environment - StudEs* (Подстицајна настава за активно учење и успех студената у онлине окружењу), финансиран од стране ERASMUS+ K2 програма сарадње (KA226 партнерство), окончао је реализацију под руководством проф. др Анђелије Маленовић. Као партнери, на пројекту учествовали су Универзитет у Београду (*applicant*), Центар за *e-Learning* на AGH Универзитету науке и технологије и Универзитет у Марибору. У реализацију пројеката били су укључени и следећи наставници Фармацеутског факултета: проф. др Јелена Паројчић као менаџер квалитета проф. др Ана Протић као администратор и проф. др Данијела Ђукић Ћосић као руководилац тима за дисеминацију. Све активности на пројекту успешно су приведене крају у складу са дефинисаним *StudeES Project Manual*, као и *StudeES Quality Plan* и *StudeES Dissemination and Exploitation Plan* који су из њега проистекли. Завршни симпозијум пројекта одржан је 24. фебруара 2023. у Ректорату Универзитета у Београду у оквиру кога је реализована и радионици под називом *Profformance+* која је била посвећена развоју и евалуацији наставничких компетенција.

Ванр. проф. др Марина Одаловић је 28.11.2023. године презентовала исуства са једногодишњег постдокторског усавршавања на Тринити Колеџу у Даблину, на коме је изабрана за придруженог ванредног професора (*Adjunct Associate Professor*). Том приликом презентован је и дискутован детаљно студијски програм Фармација који се реализује на Факултету за фармацију и фармацеутске науке, Тринити колеџа у Даблину, уз посебан осврт на организацију стручног оспособљавања студената фармације, хоризонталну и вертикалну интеграције студијског програма, организацију наставе и испита, као и на систем организовања стручних тела на факултету и услове за напредовање наставника на Тринити колеџу.

Сагледавајући потребе за иницијално и континуирано унапређење наставничких компетенција наставника и сарадника Факултета, у сарадњи са колегама са Одељења за педагогију Филозофског факултета Универзитета у Београду, припремљен је програм обуке који је обухватио осам радионица које су одржане у периоду од 31.5. до 30.10.2024. године. У реализацији обуке учествовали су доц. др Владета Милин и асистент Лука Николић са Филозофског факултета Универзитета у Београду, проф. Мартин Хенман са Факултета за фармацију и фармацеутске науке Тринити Колеџа у Даблину, гостујући професор на Универзитету у Београду, као и проф. др Анђелија Маленовић, проф. др Александра Зељковић, проф. др Марина Одаловић и проф. др Јелена Пароjчић, наставници Фармацеутског факултета. Обуку је похађало 30 наставника и сарадника Факултета.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- компетентност наставника и сарадника;
- доступност информација о терминима и плановима реализације наставе;
- интерактивно учешће студената у наставном процесу;
- доступност података о студијским програмима, плану и распореду наставе;
- избор метода наставе и учења којима се постиже савладавање исхода учења;
- систематско праћење квалитета наставе и корективне мере.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 - без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Веома компетентан (у просеку преко један рад годишње са SCI листе по наставнику) и мотивисан наставни кадар +++ Распоред наставе, предавања, материјали и информације за све предмете су јавно доступни на сајту Факултета+++ Активно учешће студената у наставном процесу путем разних комисија чији су чланови, као и преко Студентског парламента +++ Именовање ментора из праксе за реализацију стручне студентске праксе која је уведена у курикулум+++ Акредитација студијских програма за извођење наставе на енглеском језику +++		Упознавање и укључење већег броја наставника у систематско праћење квалитета наставе ++ Увођење нових метода наставе ++ Побољшање систематског праћења квалитета наставе у току студирања и увођење корективних мера ++	
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**

Због недовољног учионичког простора, неке методе учења није могуће реализовати ++ Простор за извођење практичне наставе на неким предметима је недовољног капацитета што отежава израду распореда извођења наставе ++	Предавања и остали наставни материјали који су на сајту јавно доступни су интелектуална својина наставника коју могу преузети конкурентски факултети, што се већ дешавало ++ Отежано набављање неопходног потрошног материјала, хемикалија и информатичке опреме за извођење теоријске и практичне наставе услед тендерске процедуре која је неефикасна у одређеним ситуацијама и не одговара динамици семестралне реализације наставе, што утиче на задовољство студената наставним процесом +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода** **(мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)**
Унапређење процеса наставе	Редовне евалуације процеса наставе	Продекан за наставу КПУКН Шефови катедри	Континуирана активност	Извештај анализе процеса наставе Промене процеса наставе проистекле из анализе
	Организовати семинаре о педагошким компетенцијама наставника и сарадника	Продекан за наставу Декан	Континуирана активност	Број наставника који су похађали семинаре
	„Хоризонтално“ и „вертикално“ усаглашавње између предмета	КПУКН Продекан за наставу	Континуирана активност	Усаглашени картони предмета и планови наставе
	Преиспитати структуру анкета студената и њену	Продекан за наставу Комисија за	Континуирана активност	Унапређене студентске анкете. Најмање

	реализацију	анкете		40% студената који приступају анкети

Показатељи и прилози

Прилог 5.1. Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

Прилог 5.2. Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе

Прилог 5.3. Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Опис стања, анализа и процена стандарда

Стандардом 7 Стандарда за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа предвиђено је да се „квалитет наставника и сарадника обезбеђује пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, старањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави“.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника су унапред утврђени и то: Законом о високом образовању; Законом о науци и истраживањима, Правилником о стицању истраживачких и научних звања, општим актима Универзитета у Београду (Статутом, Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду и Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду) и општим актима Факултета (Статут и Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету).

Сви поменути прописи и општа акта су јавни и учињени су доступним на веб сајту Универзитета у Београду и веб сајту Факултета и на њих се указује приликом објављивања конкурса за избор у звање и заснивање радног односа на Факултету.

Поступак и услови за избор наставника и сарадника су са једне стране доступни оцени стручне и шире јавности, а са друге стране су предмет периодичне провере и усавршавања, што показује велики број новина које су у овом периоду инкорпориране у Закон о високом образовању. Такође током 2022. године Универзитет у Београду је донео нов Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 237/22, 240/22 и 242/22) а током 2023. године извршене су измене Статута Факултета, које су једним делом обухватиле измене члана Статута који прописује начин улагања жалбе од стране кандидата који је пријављен на конкурс за избор у звање наставника и сарадника а није задовољан одлуком Изборног већа.

Факултет се приликом избора у наставничка звања придржава критеријума Националног савета за високо образовање и настоји да критеријуме за стицање звања наставника који се утврђени општим актима Универзитету унапреди, у циљу дефинисања сопствених (интерних) стандарда за изборе у звања наставника на Факултету. У циљу дефинисања истих, Факултет је први пут 2008. године донео *Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету*, који је до сада ревидиран два пута, последњи пут 2018. године. (доступан на интернет страници Факултета, Прилог 7.1).

Факултет се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних услова и поступака који су дефинисани законом и општим актима Универзитета у Београду и Факултета, тако да је поступак избора у звање наставника на Факултету прописан општим актом Универзитета у Београду, односно *Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду*, који је Универзитет у Београду донео 2022. године. Овај правилник је унео велике измене у поступак избора наставника на више начина. До наведеног датума примењивао се Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду, бр. 200/17 и 210/19). Сходно поступку избора у звања наставника по овим правилницима, Факултет по истом поступку спроводи и избор у звање сарадника.

Сви наставници који се бирају у звање наставника на Факултету се бирају у исто сходно условима који је дефинисао *Правилник о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету*, који поред општих услова, дефинише обавезне (наставни рад и научноистраживачки рад) и изборне услове (стручно-професионални допринос, допринос у академској и широј заједници и сарадња са другим високошколским и научноистраживачким установама у земљи и иностранству) неопходне за избор у

звање. Ближе одреднице обавезних и изборних услова су дефинисане сходно надлежности стручног органа Универзитета у Београду који доноси одлуку или даје мишљење за избор, односно постојањем испуњености услова дефинисаних општим актом матичног факултета уколико је иста предвиђена.
Приликом избора наставника и сарадника у звања Факултет се строго придржава прописаних поступака и услова путем којих се оцењује научна, истраживачка и педагошка активност наставника и сарадника. Строго поштовање прописаних поступака и услова обезбеђује се, између осталог, поверавањем израде извештаја о пријављеним кандидатима компетентној комисији, омогућавањем стављања приговора на реферат, омогућавањем дискусије о реферату и пријављеним кандидатима на седници Изборног већа на којој се разматра предлог Комисије за писање реферата и утврђује предлог.
Као један од показатеља настојања Факултета да се приликом избора у наставничка звања инсистира на научној и педагошкој активности наставног особља су и дефинисани минимални услови Правилником о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету, који за избор у прво наставничко звање - звање доцента, предвиђа у оквиру наставне активности приступно предавање позитивно оцењено од стране комисије и позитивну оцену педагошког рада (најмање „врло добар“) у студентским анкетама, а са друге стране и научну активност (објављено 5 радова са SCI листе).
Факултет систематски прати и подстиче научну и педагошку активност наставника и сарадника, обезбеђује њихов квалитет континуираним планирањем и проверава квалитет њиховог рада у настави. Капацитет Факултета у кадровским ресурсима за квалитетно обављање наставне, научноистраживачке, стручне и здравствене делатности може се сагледати кроз податке о броју, звању и статусу ангажовања наставника датих у табели (Табела 7.1).
У односу на претходни период, укупан број наставника и сарадника од тада је незнатно повећан:

Радно место	децембар 2022. године	децембар 2023. године	децембар 2024. године
Редовни професор	58	60	59
Ванредни професора	35	36	34
Доцент	24	22	22
Асистент са докторатом	10	8	9
Асистент	34	33	35
Сарадник у настави	9	10	14
Укупно	170	169	173

Факултет непрекидно ради на обезбеђивању услова и подстицању наставника и сарадника за научноистраживачки рад кроз реализацију различитих врста пројеката и континуирано прати овај аспект квалитета кроз индикатор-број публикованих радова у међународним часописима, који из године у годину расте.
Факултет је акредитован као научноистраживачка организација (НИО) одлуком Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (МПНТР РС), број 660-01-00002/9 од 11. 06. 2019. године а након истека акредитационог периода Факултет је поново акредитован као научноистраживачка организација (НИО) одлуком Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије број 660-01-009/2023-03/9 од 4.07. 2023. године.
Након добијања Одлуке о акредитацији Факултета као НИО 11.06.2019. у другој половини 2019. године настављен је рад на научноистраживачким пројектима, финансираним од стране тадашњег Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије из области Хемија, Биологија, (Био)медицина, Пољопривреда и храна, Заштита животне средине, Математика, Физика и Економија чија је реализација започета 01.01.2011. Реализација 15 пројеката за које је Факултет био носилац, односно 27 пројеката у чијем спровођењу су партиципирали наставници и истраживачи Факултета из програма/области Основних истраживања, Технолошког развоја и Интегралних и интердисциплинарних истраживања окончана је 31.12.2019, да би од 01.01.2020. на темељу

поменутих пројеката Факултет ушао у циклус институционалног (прелазног) финансирања научноистраживачког рада на основу Уговора о реализацији и финансирању научноистраживачког рада НИО са Министарством просвете науке и технолошког развоја Републике Србије (2020-2022), односно Министарством науке, технолошког развоја и иновација (од 2023. на даље). Према последњим Уговорима - за 2024. годину, финансирана су 144 истраживача (изабрана у звање наставника и сарадника) и 35 истраживача (изабрана у истраживачка и научна звања), режијски трошкови НИО и материјални трошкови истраживања. Ресорном Министарству достављају се План научноистраживачког рада за наредну и Извештај о спроведеном научноистраживачком раду за претходну календарску годину, у циљу процене реализованог и стицања услова за наставак институционалног (прелазног) финансирања, односно везивање новог Уговора.

Наставници, сарадници и истраживачи Факултета били су или јесу део пројектних тимова пројеката које је, почев од 2020. године за финансирање одобрио Фонд за науку Републике Србије, и то:

У оквиру позива ПРОМИС 2023 Фонда за науку РС финансирање је остварио један пројекат на коме је Универзитет у Београду-Фармацеутски факултет носилац пројекта Translational road to elucidate the effects of GLP-1 receptor agonist treatment on adipose tissue - brain axis function in cognitive processes in diabetes type 2 with concomitant obesity (CoD-GOAT).

У оквиру позива ПРИЗМА 2024 Фонда за науку РС финансирање је остварило пет (5) пројеката на којима је Универзитет у Београду-Фармацеутски факултет носилац пројекта или члан конзорцијума – партиципант:

Novel Bio-linked Magnetite/geopolymer Composites in Phenol-containing Wastewater Treatment: Toward Zero-waste Technology (BioCompWaterClean), Катедра за аналитичку хемију (Фармацеутски факултет, носилац). Интернет страница пројекта BioCompWaterClean

2. Improving Clinical Outcomes with Precision Dosing in Patients with Inflammatory Bowel Disease Through Investigating Variability of Monoclonal Antibodies Based on Population Pharmacokinetic-Pharmacodynamic Modeling(optYmAb), Катедра за фармакокинетику и клиничку фармацију (Фармацеутски факултет, носилац).

3. Reinvention of the diagnostic algorithm and treatment options for reactivated toxoplasmosis (ToxoReTREAT), учествује Катедра за фармацеутску хемију ФФ-а.

4. Biomimetic tumor engineering to enhance drug discovery (BioengineeredTumor), учествује Катедра за микробиологију и имунологију ФФ-а.

5. Artificial Intelligence-Guided Design, Synthesis, and Pharmacological Evaluation of Innovative PROTACs as Degraders of HDAC4, an Epigenetic Target for Spinal Muscular Atrophy (SMAIPROTAC), учествује Катедра органску хемију ФФ-а.

У оквиру програма ИДЕЈЕ 2022 Фонда за науку РС финансирање је остварило пет (5) пројеката из програма ИДЕЈЕ на којима је Факултет носилац пројекта (ХИ-Мом; Fight_PainAndComorb; NanoCellEmoCog; PhAgroWaste; infCanPlay) и три (3) пројекта из истог програма на којима је друга институција носилац пројекта, а у реализацији пројекта учествују запослени на Факултету (BalkBioDriverse; AniNutBiomedCLAYs; AdConPolyMat).

У датом периоду су се реализовала три (3) пројекта из Програма сарадње српске науке са дијаспором којима руководе наставници запослени на Факултету.

Када је у питању национални оквир, Факултету је одобрено за финансирање више пројеката које финансира Фонд за иновациону делатност РС и то:

- 2021- 2022, 4 пројекта из програма Доказ концепта (енгл. Proof of Concept)
- 2022- 2023, 1 пројекат из програма Трансфер технологија (енгл. Technology Transfer)
- 10 пројеката из програма Иновациони ваучери, у периоду 2019- март 2023.

У току 2022. заокружена је реализација четири пројекта из позива Доказ концепта а као наставак успешне реализације пројекта из програма Доказ концепта, одобрен је пројекат из позива Трансфер технологије за подизање нивоа технолошке спремности у поступку развоја/комерцијализације новог производа.

У периоду од 2021. године спроводи се реализација међународног пројеката у оквиру Х2020 програма, пројекат Implementation of a personalised medicine model of care in European psychiatric, број СЕП-210653174, акроним PSY-PGx а почев од 2022. године и једног Хоризонт Европа пројекта Comprehensive and personalized assessment of acute coronary syndrome by multiomic approach and artificial intelligence strategy, акроним CardioSCOPE.

Факултет је реализовао билатерални истраживачко-развојни пројекат са НР Кином из програма МОСТ – са периодом трајања 2021-2023. Наставници, сарадници и истраживачи Фармацеутског факултета укључени су у реализацију циљева COST акција. У претходном периоду Факултет је укључен у реализацију билатералних пројеката (суфинансираних од стране ресорног Министарства) са научноистраживачким организацијама из Кине, Словеније, Француске, Америке, Словачке.

У протеклом периоду, Факултет је, захваљујући ангажовању својих наставника и сарадника, и ко-апликант на међународно публикованим и прихваћеним патентима и током 2024. године први пут у историји, лек у чијем открићу је учествовао Универзитет у Београду – Фармацеутски факултет добио је одобрење од стране америчке Управе за храну и лекове да започне клиничко испитивање.

Факултет од септембра 2019. поседује матични репозиторијум *FarFaR*, за похрањивање резултата научноистраживачког рада, уз поштовање принципа Отворене науке, што је од значаја у контексту покретања дигиталне платформе/информационог система еНаука Републике Србије, који има за циљ да обједини целокупну научну продукцију на једном месту и омогући вредновање научних резултата НИО.

У протеклом периоду Факултет је склопио већи број интеринституционалних споразума са међународним универзитетима (за област фармације) који омогућују обострану мобилност наставника, сарадника, истраживача-студената ДАС у оквиру Еразмус+ К103 и К131 програма (Универзитет у Тибингену-Немачка, Каролинска Институт-Шведска, Универзитет Осло-Норвешка, Сапиенца Универзитет-Италија, Анкара Универзитет-Турска, Карлов Универзитет у Прагу-Чешка, Универзитет Лусофона-Португалија, Универзитет Балеарских острва-Шпанија). Такође, Факултет је у периоду 2021-2023. координатор пројекта под називом: Effective teaching for student engagement & success in digital learning environment (StudEs), Еразмус+ К2 програм сарадње (КА226 партнерство), партиципант у пројекту 2022-2023. из Еразмус+ програма Erasmus Mundus Design Measures (EMDM). под називом: *Promoting health and wellbeing across the lifespan (Hygieia)*, са циљем да се у току трајања пројекта од 15 месеци направи курикулум заједничког мастер програма *Erasmsus Mundus Joint Master Degree* у трајању од две године, као и национални мастер од 60 ЕСПБ, што је учињено, и коначно Факултет је учесник у Еразмус+ К2 пројекту Удружења токсиколога Србије под називом „Упознај

токсичност – живи безбедно“*/Meet the toxicity – live safely (MeeTox) (2022-1-RS01-KA210-ADU-000083718; KA210 KA210-ADU Small-scale partnerships in adult education*). Факултет је исказао интересовање и укључен је у одређене активности у оквиру алијансе *CircleU*, под окриљем Универзитета у Београду, посебно у области глобалног јавног здравља *(Global Health)*, и кроз организацију и учешће у летњим школама за студенте докторских академских студија у овом домену.
Факултет је у протеклом периоду потписао споразуме са Медицинским истраживачким центром Универзитета у Кембрицу, Велика Британија; са Првом придруженом болницом, Џехгоу Универзитета, провинција Хенан, Народна Република Кина; The Hospital for Sick Children, Торонто, Канада; Московским државним универзитетом МВ Ломоносов, Москва, Руска Федерација; Универзитетом у Риму *The departman of Experimental Medicine*, Италија; Фармацеутским факултетом Универзитета медицине и фармације „Карол Давида“, Букурешт, Румунија; Институт Каролинска, Катедра за физиологију и фармакологију Шведска, Стокхолм, а у оквиру којих је договорена сарадња у области науке, едукације, мобилности, заједничких истраживања и развоја.
Факултет учествује у међународном средњеевропском програму за размену студената и наставног особља у оквиру фондације TEMPUS под називом CEEPUS (Central European Exchange Programme for University Studies) који омогућава мобилност студената и наставника у циљу унапређења образовања на високошколским институцијама и организује се у виду истраживачких боравака, предавачких активности као и летњих школа. Трећи циклус овог програма је обновљен 2018. године, а његово предвиђено трајање је седам година.

Значајан показатељ квалитета научне активности наставника се одражава кроз индекс цитираности који се може пратити кроз SCOPUS базу података. Резултати су следећи:

Број СЦИ/ССЦИ индексираних радова	Број наставника
0-20	21
20-40	31
40-60	23
60-80	16
80-100	8
≥ 100	7

Укупан број цитата истраживача на крају 2024. године је:
Scopus база цитираности
58072
Web of Science база цитираности
50917
Укупан број истраживача НИО на листи 10% изврсних
2
Укупан број истраживача на Стенфорд листи
7

Такође, наставници Факултета остварују дугогодишњу сарадњу са својим колегама у земљи и иностранству и кроз менторства и чланство у комисијама за избор у сарадничка и наставничка звања.
Трајна опредељеност Факултета у подстицању научне активности сарадника се огледа и кроз општа акта Факултета којима су дефинисани услови за добијање годишње награде за научноистраживачки рад студената последипломских студиј и услови за добијање годишње награде најбољим студентима докторских академских студија.
Правилник о додели Годишње награде за научноистраживачке радове студената последипломских студија је предвидео да за добијање исте могу конкурисати осим студената који су уписани на последипломске студије које организује и изводи Факултет и асистенти и сарадници у радном односу на Факултету који су уписани на последипломске студије на другим факултетима. На конкурсу за

доделу Годишње награде Фармацеутског факултета за најбоље научно истраживачке радове студената последипломских студија у 2022. години, пријавило се 29 кандидата, а додељене су 2 прве награде, 2 друге награде и 3 треће награде. У 2023. години на конкурсу за доделу Годишње награде Фармацеутског факултета за најбоље научно истраживачке радове студената последипломских студија у 2023. години, пријавило се 28 кандидата, а додељене су 2 прве награде, 2 друге награде и 2 треће награде.

Факултет је у циљу подстицања научне активности наставника и сарадника установио награду за наставнике и сараднике који су као аутори и руководиоци истраживачких група публиковали радове у часописима изузетних вредности који припадају категорији М21.

Компетенције и квалитет наставника Факултета се огледа и кроз њихово дугогодишње ангажовање у извођењу наставе на факултетима у окружењу у Бањој Луци, Бијељини, Тузли и Подгорици, на факултетима у оквиру и ван Универзитета у Београду, као и на студијама које организује Универзитет у Београду.

Дугорочна политика квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка се спроводи кроз избор студената докторских академских студија са највишом просечном оценом као кандидата за сараднике на Факултету и кроз подстицање за различита усавршавања. Такође, Факултет је донео Програм развоја научноистраживачког подмлатка Универзитет у Београду-Фармацеутског факултета за период 2019-2023 а након тога и Програм развоја научноистраживачког подмлатка Универзитет у Београду-Фармацеутског факултета за период 2023-2028 којим су детаљно прописане приоритетне активности приликом спровођења развоја научно-истраживачког подмлатка.

Унапређење квалитета кадрова је постигнуто и континуитетом у одбранама докторских дисертација наставног особља који су исту одбранили на Факултету, односно на другим факултетима у оквиру Универзитета у Београду, а који је одређеном броју омогућио и њихово напредовање кроз избор у наставничко, сарадничко и истраживачко звање. У 2022. години докторску дисертацију одбранило је 8 запослених, у 2023. години 11 запослених, а у 2024. години 7 запослених.

Континуитет у усавршавању младих кадрова представља и њихова опредељеност за стицањем нових знања кроз упис и завршавање специјалистичких академских студија и специјализација здравствених радника и здравствених сарадника и ужих специјализација здравствених радника и здравствених сарадника које се организују и изводе на Факултету. У току 2022. године ове студије је завршило 5 запослених, у току 2023. године 9 запослених и у току 2024. године до дана састављања овог извештаја 12 запослених.

Факултет обезбеђује и омогућава наставницима и сарадницима перманентно усавршавање кроз студијске боравке, специјализације, учешћа на научним и стручним скуповима.

Сви студијски боравци, специјализације и учешћа на научним и стручним скуповима детаљно су наведени у Извештају о раду Факултета који је јавно доступан на сајту Факултета www.pharmacy.ac.bg.rs, а у наставку текста навешћемо неке од њих.

Студијски боравци наставника и сарадника факултета/постдокторско усавршавање у 2022. години: Department of Nutritional Science, University of Vienna, Аустрија; Facultade de Farmacia, University of Santiago de Compostela, Шпанија; Adjuvants and Vaccine Formulation Training Course, ENOVA COST Action, Универзитетски медицински центар, Универзитет у Женеви, Женева, Швајцарска; Центар за X-ray анализе, Швајцарска федерална лабораторија за материјале и технологије - EMPA, Ст. Гален, Швајцарска; студијски боравак на Sapienca University, Рим, Италија (Факултет за фармацију и медицину, Катедра за биохемијске науке); У оквиру пројеката из програма сарадње српске науке са дијаспором (PEMPNet) тромесечни боравак на Клиници Мауо, Рочестер, МН, САД; Руђер Бошковић Институт, Загреб, Хрватска; Универзитет у Ексетеру, Ексетер, Енглеска; У оквиру билатералног пројекта Hubert Curien Partnership Project for collaboration France-Serbia обављен студијски боравак на Институту Пастер у Паризу; у оквиру билатералног пројекта са Словачком обављен студијски боравак на Катедри за органску хемију Факултета природних наука Универзитета Коменског у Братислави; ангажовање запослених на пројекту EQUIP (Examining Quality, Use and Impact of Psychotropic (Use) in older adults with intellectual disabilities) на Тринити Колеџу у Даблину у оквиру Центра за старење и интелектуалне

неспособности; Универзитет Храдец Кралове, Факултет за науку, Катедра за хемију, Чешка Република; Ница, Француска; Монпеље, Француска, пројекат финансиран од стране Амбасаде Француске.
Студијски боравци наставника и сарадника факултета/постдокторско усавршавање у 2023. години: боравак на Luxembourg Institute of Health; Одсек за фармацеутске науке Универзитета у Женеви, Швајцарска; Фармацеутски факултет, Универзитет медицинских наука у Познању (Пољска); боравак на Фармацеутском факултету Универзитета у Сарајеву; Универзитет у Ексетеру, у оквиру пројекта Фонда за науку Републике Србије; University of Liemerick (Лимерик, Ирска) у оквиру COST акције; Oslo University Hospital (Осло, Норвешка) у оквиру COST акције; Институт Пастер у Паризу, Француска; у оквиру билатералног пројекта са Словачком боравак на Катедри за органску хемију Факултета природних наука Универзитета Коменског у Братислави; постдокторско усавршавање на Катедри за хемију природних производа Медицинског универзитета у Лублину (Пољска); боравак на NOVA Medical School, Португал; пракса на Универзитетској болници у Генту и на Универзитет у Генту, Фармацеутском факултету, специјализација из модула Applied Linguistics and the English Language на The Open University, The United Kingdom; постдокторско усавршавање у СР Немачкој кроз стипенију Хумболтове фондације.
Студијски боравци наставника и сарадника факултета/постдокторско усавршавање у 2024. години: реализација постодкторског усавршавања у у Луксамбургу у овиру пројекта под називом „N6 - methyladenosine RNA modification in acute coronary syndrome“,; University of Pittsburgh, USA – Center for Free Radical and Antioxidant Health, Department of Environmental and Occupational Health, Graduate School of Public Health; Технички универзитет у Минхену, Немачка; Велика Британија, Универзитет Кардиф у Велсу (School of Pharmacy and Pharmaceuticals Sciences, Cardiff University); Катедра за клиничку фармацију, Универзитета Инсбрук, Аустрија; Одсек за фармацеутске науке Универзитета у Женеви, Швајцарска; Универзитет у Љубљани, Словенија.
Учешће наставника и сарадника Факултета на научним и стручним скуповима се може сагледати кроз:

- ангажовање кроз предавања по позиву на универзитетима, научноистраживачким институцијама у земљи и иностранству, у оквиру међународних пројеката и по позиву стручних удружења;
- учешће кроз усмена излагања и постер презентације, као и у организацији и у раду научних и организационих одбора и секција различитих стручних скупова и конгреса од којих су неки: У оквиру VIII Конгреса фармацеута Србије са међународним учешћем, одржан је Претконгресни симпозијум: Дермофармацеутски и дермокозметички препарати у апотеци: савремени ставови и пракса (акредитован од Здравственог савета РС); учешће на Међународном конгресу историје фармације који је одржан у Милану у организацији Међународног друштва за историју фармације; 8. конгрес Фармацеута Србије са међународним учешћем који је одржан у хотелу Crown Plaza у Београду; конгрес “Natural resources, green technology and sustainable development/4-GREEN2022“, који је одржан у Загребу; Национални конгрес студената фармације Србије, на тему „Бол – немерљиви симптом стварног проблема“; Српски конгрес медицинске биохемије и лабораторијске медицине са међународним учешћем Србија; конгрес Европских удружења за исхрану- FENS 2023 Србија; Национални конгрес историје фармације који је одржан у Оксфорду, у организацији Британског друштва за историју фармације; 14. конгресу историчара медицине у организацији Српског лекарског друштва „800 година српске медицине“ Чачак; Пети српски конгрес о гојазности са међународним учешћем, Београд; Први српски конгрес клиничке микробиологије СККМ 2023 са међународним учешћем; 17. Напсер Конгресу на Златибору; 7. Европски конгрес имунологије; 58. Конгрес Европског удружења токсиколога; 15. Конгресу исхране ,,Храна, исхрана и здравље у оквиру одрживог развоја” у организацији Друштва за исхрану Србије.

- Факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и

друштвеног живота који се огледа кроз дефинисање истог кроз изборне услове за избор у звање наставника на Факултету које су предвиделе Табела 2а и Табела 2б *Правилника о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.*

Наставници и сарадници Факултета су имали веома запажено учешће у организацији и раду стручних удружења од којих су неки: Савез фармацеутских удружења Србије, Фармацеутска комора Србије, Комора биохемичара Србије, Друштво медицинских биохемичара Србије, Удружење токсиколога Србије, Српско апотекарско друштво, Српско хемијско друштво, Друштво за исхрану Србије, Удружење за медицину спорта Србије.

Наставници и сарадници Факултета су агажовани, односно били ангажовани као експерти кроз председавање, чланство и учешће у раду разних стручних тела, у органима, одборима и комисијама институција, у органима и одборима различитих институција из иностранства.

Наставници Факултета су присутни у раду органа и тела Универзитета у Београду и то: у Сенату, Савету, Већу научних области природних наука, Већу научних области медицинских наука, а један наставник обавља функцију проректора за финансије Универзитета у Београду.

Наставници Факултета су ангажовани кроз чланство у матичним научним одборима у области основних истраживања и области технолошког развоја Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије.

Наставници Факултета су организатори и предавачи на курсевима континуиране едукације које организује Факултет а који се организују за потребе стручног усавршавања колега из струке, кроз учешће у виду госта предавача у оквиру курсева континуиране едукације које организују здравствене институције и фармацеутске компаније и вршење обуке за саветника за хемикалије.

Такође, веома запажене су активности наставника и сарадника кроз рад центара Факултета у оквиру којих се организују предавања, школе, семинари, обуке и конференције чији је циљ осим реализације научне сарадње са другим институцијама и оспособљавање кадрова путем перманентног образовања и иновације знања.

Наставници Факултета су веома су активни у давању предлога приликом усвајања закона и подзаконских аката из области високог образовања, научноистраживачке делатности и појединих стручних области.

Наставници Факултета су учествовали и учествују у раду многобројних радних грпа и то: радној групи за Отворену науку на Универзитету у Београду; радној групи Министарства здравља за израду Правилника о критеријумима здравствене исправности и безбедности сродних производа и друга питања од значаја за пуштање у промет сродних производа; радној групи Фармацеутске Коморе Србије (ФКС) за припрему пројекта: Значај и улога апотека у промоцији ХПВ вакцине; радној групи за хумани биомониторинг; експертској групи за етику у оквиру Међународног удружења фармацеута (FIP Working Group on Ethics.); две радне групе Министарства здравља за израду правилника о храни за посебне популационе групе и храни са измењеним нутритивним саставом; експертској групи за евалуацију нечистоћа у оквиру Агенције за лекове и медицинска средства.

Наставници Факултета су укључени у спровођење бројних активности у области јавног здравља, промоције здравља и здравствене едукације и налазе се на листи надзорника у редовној спољној провери квалитета стручног рада у здравственим установама, а у сарадњи са Институтом за јавно здравље „др Милан Јовановић Батут“.

Наставници Факултета су активни чланови у редакцијама бројних националних и међународних часописа и ангажовани на рецензији радова и наставне литературе. У циљу омогућавања будућим студентима да се адекватно припреме за пријемни испит, наставници Факултета су ангажовани у извођењу припремне наставе из предмета који се полажу на пријемном испиту за упис на интегрисане академске студије на Факултету.

Наставници и сарадници Факултета су веома активни и у промоцији Факултета кроз учешће на сајмовима и фестивалима науке, сајмовима образовања, а на Факултету се организују посете ученика средњих школа кроз Дан отворених врата у циљу добијања информација везаних за студијске програме и упис на Факултет.

Факултет при избору и унапређењу наставно-научног и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника кроз одредбе Правилника о ближим условима за избор у звање наставника на Факултету.

Сви наставници и сарадници Факултета изводе наставу на високо професионалан начин, што потврђују и резултати анкета које су спровођене. Анкета о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника се спроводи електронским путем од стране студената Факултета који је анонимно попуњавају, а Комисија за организовање и спровођење поступка студентског вредновања на основу добијених резултата израђује извештај који презентује пред стручним органом Факултета. Резултати ових анкета показују да је више од половине наставника и сарадника (више од 80%) оцењено одличном оценом. Имајући у виду да је комисија је у својим закључцима наводила и чињеницу да се оцењивању наставника и сарадника који су учествовали у настави одазвао веома мали број студената и препоруку да је неопходно мотивисати студенте за попуњавање исте, од школске 2023/24 године извршене су измене општих аката, вредновање се спроводи према новом правилнику и сви студенти морају да попуне анкету.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника;
- усаглашеност поступка избора са предлогом критеријума Националног савета за високо образовање;
- систематско праћење и подстицање педагошких истраживачких и стручних активности наставника и сарадника;
- дугорочну политику селекције наставничког и истраживачког подмлатка.
- обезбеђење перманентне едукације и усавршавања;
- повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди;
- вредновање педагошких способности;
- вредновање истраживачких способности;
- уважавање мишљена студената о педагошком раду наставника и сарадника.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 - без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Поступак за избор у звања наставника и сарадника је јаван и подложан оцени научне, стручне и шире јавности +++ Поступак за избор у звања наставника и сарадника је у потпуности усаглашен са критеријумима Националног савета за високо образовање +++ Критеријуми за избор наставника су строжији у односу на критеријуме Универзитета у Београду +++ Обезбеђена перманентна едукација и усавршавање наставника и сарадника +++ Сви наставници испуњавају услов за менторство +++		Предлагање наставног особља Факултета у чланства стручних организација и тела +++ Пријављивање патената ++ Организација већег броја курсева континуиране едукације у складу са тржишним условима ++ Јачање иновационог потенцијала ++	

Присуство дугорочне политике селекције наставног и истраживачког подмладка +++ Заинтересованост наставника и сарадника за учешће у промоцији свих облика наставе ++ Наставници имају високе h индексе ++ Активно учешће студената у раду органа Факултета доприноси уважавању њихових ставова везаних за наставни процес ++ Конкурисање и учешће у националним пројектима +++ Конкурисање и учешће Факултета у међународним пројектима +++ Управа Факултета системски прати и подстиче педагошке, истраживачке и стручне активности +++			
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**
Недовољна повезаност научноистраживачког рада са привредом +++ Потребно је вредновање педагошких резултата наставника ++		Недовољан број младих сарадника +++ Непрепознавање снаге конкуренције ++	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)**
Унапређење кадрова (квалитет наставника и сарадника)	Преиспитивање кадровске политике	Декан	Континуирана активност	Континуирано праћење промена у броју наставника и сарадника по семестрима
	Мотивисање наставника и сарадника у предлагању научноистражива-чких пројеката	Декан Продекан за науку и међународну сарадњу	Континуирана активност	Већи број наставника и сарадника – предлагача научноистраживачких пројеката
	Израда општег акта којим се регулише вредновање истраживачких способности наставника и сарадника	Декан Продекан за науку и међународну сарадњу Секретар Факултета Комисија за обезбеђење квалитета	2025 година	Усвајање општег акта од стране стручног органа Факултета

Показатељи и прилози

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи
Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи
Прилог 7.1. Правилник о ближим условима за избор у звање наставника
Прилог 7.2. Однос укупног броја студената и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8. Квалитет студената

Опис стања, анализа и процена стандарда

Влада Републике Србије на предлог Фармацеутског факултета Универзитетат у Београду одобрава квоту за упис студената на интегрисане академске студије. На студијски програм Фармација уписује се 247 студената за студије на српском језику (200 студената на терет буџета и 47 самофинансирајућих) и 8 студената на студије на енглеском језику, док се студијски програм Фармација-медицинска биохемија изводи само на српском језику и уписује се 72 студента (50 студената на терет буџета и 22 самофинансирајућа). Одлуком Владе Републике Србије (Сл. гласник број 50 од 7. јуна 2024. године) Фармацеутском факултету одобрен је упис на додатна буџетска места за студенте ромске националне мањине (2 места), студенте са инвалидитетом (2 места) и држављане Републике Србије који су у школској 2023/24. години средњу школу завршили у иностранству (2 места).

Сви услови уписа су јасно дефинисани кроз Конкурс за упис студената у прву годину интегрисаних академских студија на Универзитету у Београду - Фармацеутском факултету. Услови под којима се студенти могу уписати на факултет доступни су јавности и налазе се на интернет страници Факултета и друштвеним мрежама Факултета, као и у заједничком Конкурсу који објављује Универзитет у Београду. Услови уписа су одговарајућа школска спрема и полагање пријемног испита. Кандидати полажу пријемни испит из два предмета за упис у прву годину интегрисаних академских студија. Предмети који се полажу на пријемном испиту су Хемија као обавезни предмет и опционо кандидат бира један предмет између Математике и Биологије. Приликом избора другог алтернативног предмета, примећена је знатно већа заинтересованост за предмет биологија него за предмет математика. Обавезни и опциони предмет (Хемија и Математика односно Хемија и Биологија) се полажу у једном дану у трајању 180 минута и уз расподелу бодова дефинисану условима уписа. Текст конкурса садржи и друге детаље о условима за упис, као што су начин и рокови формирања ранг листе, могућности жалбе на рангирање, висина школарине за самофинансирајуће студенте и услови ослобађања пријемног испита. Пријаву на Конкурс за упис у прву годину интегрисаних академских студија школске 2024/25. године на Фармацеутском факултету кандидати су могли електронски да попуне у претпријави. На овај начин већ дужи низ година повећава се ефикасност процеса пријема докумената и евидентирања пријава кандидата. Селекција студената за упис и формирање ранг листе врши се вредновањем резултата постигнутих у претходном школовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. Пријављени кандидати имају високе просечне оцене остварене током претходног школовања, а освајају и значајан број поена на пријемном испиту (кандидати могу максимално имати 40 поена из средње школе/гиманзије и освојити максимално 60 поена на пријемном испиту: 30 поена из Хемије и 30 поена из Математике или Биологије).

Факултет поред интегрисаних академских студија организује наставу на докторским академским студијама, специјалистичким академским студијама (10 модула), специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника (9 модула специјализација и 3 модула ужих специјализација) и кратким програмима студија (2 модула). Услови уписа на последипломске студије Факултета су такође јасно дефинисани и доступни су на интернет страници Факултета. На интернет страници Факултета доступне су информације о квоти одобреног броја студента по сваком модулу, руководиоцима модула, структури студијских програма итд. Конкурси се благовремено објављују на интернет страници факултета и садрже све податке од значаја за будуће студенте докторских и специјалистичких академских студија, неопходну документацију, време и место за подношење документације и сл. Рангирање студената за упис на последипломске студије Факултета врши се у складу са законом и правним актима који су доступни на интернет страницама Факултета и Универзитета.

Сваке године, традиционално, организује се свечани пријем за бруцоше првог дана у новој школској години. На пријему бруцоше поздрављају декан и продекан за наставу, дајући им основне информације о правилима студирања, а бруцоше поздравља и студент продекан, који презентује

основне информације о студентском животу и студентским организацијама на Факултету. У оквиру поклона добродошлице, бруцоши добијају и Кодекс студирања. Почевши од 2020/21. сваки студент прве године добија свог ментора из редова студената. Ментори се бирају по добровољној основи, односно по самосталној пријави студената. Циљ је да се олакша привикавање студената прве године на нове услове живота, рада и учења јер се по први пут сусрећу са непознатим системом функционисања високошколске установе, као и са наставом на факултету.

Процедура уписа студената на све нивое студија детаљно је описана у *Правилнику о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду,* коју Факултет у потпуности поштује, а који се налази на интернет страници Универзитета у Београду (Прилог 8.1). Број уписаних студената на свим студијским програмима који се спроводена Факултету у текућој школској години дат је у Табели 8.1. Од студијских програма на факултету спроводе се Мастер академске студије, Специјалистичке академске студије, Интегрисане академске студије и Докторске академске студије. Акредитован број студената за упис у прву годину износио је 724, док је стварно уписани број студената у школску 2024/25 годину био 2938. Ефикасност уписа студената свих година осим прве повећана је електронском пријавом предмета која се обавља почетком октобра. Након јесењег семестра студентима је омогућено одјављивање и ново пријављивање предмета у електронском облику. У односу на претходно самовредновање (школска 2022/23) повећао се број уписаних студената са 2551 на 2938.

Промоција Факултета потенцијалним будућим студентима одвија се континуирано. Као подршку за лакше и квалитетније полагање пријемног испита, Факултет организује припремну наставу из Хемије, Математике и Биологије, као и пробни пријемни испит. Информације у вези услова и термина одржавања припремне наставе и пробног пријемног испита доступне су на интернет страници Факултета. Такође, потенцијалним студентима је доступан и списак наставних јединица за припрему пријемног испита са препорученом литературом, као и задаци са претходних пријемних испита. Факултет издаје електронски водич за студенте под називом *Информатор за студенте,* који је доступан на интернет страници Факултета. Захваљујући Информатору потенцијални студенти се могу детаљно информисати о свим активностима везаним за упис, структуром и исходима студијских програма, као и бројне могућности учешћа у студентским организацијама на Факултету. Од 2024/25 одређен је координатор пријемног испита тј. особа која усаглашава све информације за сва три предмета која се полажу на пријемном испиту.

Факултет учествује у бројним промотивним активностима чији су организатори друге организације попут бројних сајмова образовања („На који ћеш факс“) или представљање Факултета у Студентском културном центру у оквиру трибине Циклус представљања факултета у организацији Универзитета. Међутим, Факултет и самостално организује бројне активности, а само неке од њих су манифестације „Отворена врата“, представљање Факултета ученицима средњих школа кроз гостовања у истим, посете ученика средњих медицинских школа и гимназија Факултету. У промотивне активности су укључени наставници и сарадници кроз Тим за промоцију као и студенти Факултета. Заинтересовани кандидати могу добити одговоре на своја питања путем друштвених мрежа Факултета или студентских организација (Студентски парламент).

Приликом уписа на било који ниво студија, сваки студент добија налог за упис на студентски сервис. Студентски сервиси се разликују за додипломску и последипломску наставу. Приступом електронском систему преко свог налога студенти се могу информисати о програму сваког предмета. Кроз Картон предмета студенти се упознају са дефинисаним циљевима, исходом предмета, начином одржавања наставе, оцењивања и броја ЕСПБ које предмет носи. Непосредно пре почетка наставе, студентима је омогућено да имају увид у планове теоријске и практичне наставе у којима су дефинисане наставне теме, место и време одржавања, као и списку наставника и сарадника који учествују у њиховој реализацији. Такође, пре почетка наставе сваки предмет оглашава начин прикупљања предиспитних и испитних поена као и термине консултација са наставницима и сарадницима. На интернет страници Факултета доступни су календар наставе, временски периоди одржавања испитних рокова, распоред испита по испитном року и сл. Факултет јасно истиче значај похађања наставе, па је већина предмета

уврстила присуство на предавањима у предиспитне активности те су тако студенти додатно подстакнути да присуствују и активно учествују у теоријској настави, док практична настава носи већи број поена и студенти без похађања практичне наставе не могу да сакупе довољан број предиспитних поена за излазак на испит. Кроз платформе за додипломску и последипломску наставу сваки предмет има своју страницу, а тиме се обезбеђују уписаним студентима све релевантне информације које су повезани са конкретним предметом на одређеном виду студија.

Једнакост и равноправност студената по свим основама су загарантовани и негују се од настанка Факултета, што је дефинисано и Статутом Факултета који је доступан на интернет страници Факултета. Дискриминација студената ни по ком основу (политичком, верском, рођачком и др.) није дозвољена на Факултету ни од стране запослених ни од стране других студената. На Факултету се негује пракса студирања студената са посебним потребама као и студената ромске националне мањине. У школској 2024/25. години уписана је 1 студент ромске националне мањине, док се школске 2022/23. године пријавио један кандидат са инвалидитетом.

Факултет унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе. У складу са чланом 15. Правилника о студирању на интегрисаним академским студијама, студентима се пре започињања наставе, а најкасније током прве седмице семестра, оглашавају одговарајуће информације које се односе на:

(1) актуелни картон предмета,

(2) план извођења теоријске и практичне наставе,

(3) облик наставе (теоријска настава, практична настава, семинарски рад, пројектни задатак и друго),

(4) начин провере знања (колоквијуми, први део писменог испита, писмени испит, усмени испит и друго),

(5) предиспитне обавезе и начин њиховог вредновања,

(6) расподелу предиспитних и испитних поена и начин формирања оцене,

(7) условне предмете које студент треба да положи пре полагања испита из датог предмета,

(8) остале информације од значаја за реализацију наставе и испита,

(9) термине консултација.

Непосредно пре почетка сваког семестра, приликом објављивања распореда наставе, обавештење се прослеђује свом наставном особљу од стране Продекана за наставу.

Током студија, студенти се оцењују на основу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Сви наставници Факултета поштују и у потпуности примењују одредбе *Правилника о студирању на интегрисаним академским студијама на Факултету, Правилника о докторским студијама и Правилника о специјалистичким и мастер академским студијама* (Прилог 8.2), који је у складу са *Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту Универзитета у Београду*. На тај начин обезбеђује се коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената. Све одлуке везане за критеријуме и методе оцењивања који се примењују на предметима Факултета усвајају се од стране КПУКН и КПУКПС, као и Наставно-научног већа Факултета како би се осигурала усклађеност са циљевима, садржајем и обимом акредитованих студија. Током оцењивања наставници и сарадници поступају веома професионално и имају коректан однос према студентима, што потврђују резултати *Анкете о вредновању педагошког рада наставника и сарадника* према којима већина наставника (85,4%) је оцењена просечном оценом већом од 4,51 за свој рад, као и већина наставника и сарадника који су учествовали у извођењу практичне наставе (88,1%). Педагошки рад наставника који су изводили теоријску наставу оцењен је од стране студената оба студијска програма просечном оценом 4,69, а рад наставника и сарадника који су изводили практичну наставу просечном оценом 4,71. Као и претходних година педагошки рад на практичној настави боље је оцењена у односу на теоријску наставу.

Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе (КПУКН) на својим редовним састанцима разматра предлоге измена картона предмета за предстојећу академску годину. Непосредно пред почетак семестра, Комисија разматра планове теоријске и практичне наставе за пролећни и јесењи семестар текуће академске године. КПУКН је 2023. године организовала интерактивну радионицу на

тему „Унапређење студија фармације“, која је обухватила дискусију различитих питања из аспекта интернационализације, инклузије, дигитализације и одрживости у високом образовању.
Периодично Факултет преиспитује да ли су методе и критеријуми оцењивања прилагођени предмету. Ово је један од задатака КПУКН (Пословник о раду Комисије) и КПУКПС (Пословник о раду Комисије), а студенти у оквиру студентских анкета дају своје мишљење о адекватности примењеног метода оцењивања и скрећу пажњу на евентуалне проблеме са којима су се сусретали током учења и полагања испита. На појединим предметима где је писмени начин полагања испита, омогућено је додатно и усмено одговарање. Освојени предиспитни поени се оглашавају пре полагања испита, тј. освајања испитних поена.
У складу са стандардном оперативном процедуром Факултета „Планирање, припрема и реализација наставе“ Комисији за праћење и унапређење квалитета наставе достављају се измене Картона предмета планиране за наредну академску годину. Измене до се шаљу до 15. јула и адекватно су обележене измене у односу на Картоне у студијских програма МФ и МБ из акредитације 2019. године. Измене у Картонима предмета су минималне и односе се на измену наставника, иновирање литературе и евентуално прерасподелу предистписних поена.
На Факултету се, с циљем евалуације ефикасности студијских програма, редовно организује тест ретенције знања. Тест се не оцењује, а полаже се анонимно и резултати објављују под шифром коју је студент добио приликом полагања. Тест се организује два пута у току школске године, према распореду који доноси Комисија именована за припрему овог теста. Тест ретенције за семестре од I – V полаже се у новембру, а за остале више семестре у мају.
Испитни рокови дефинишу се Календаром наставе који се усваја на седници Наставно-научног већа пре почетка школске године. Распоред полагања испита за целу школску годину утврђује се централним распоредом који се објављује на почетку сваке школске године. Централни распоред израђују председници већа година и продекан за наставу, уз учешће представника студената које је делегирао Студентски парламент. Испити из предмета са исте године студијског програма се не одржавају у истом дану. На захтев студената, уз сагласност продекана за наставу и шефа Катедре, полагање испита може се организовати у предроку за предмете из којих се настава према плану и програму завршава пре краја текућег семестра.
Резултати писмених и усмених испита објављују се на платформи за е-учење Факултета или огласној табли Катедре уз информацију о термину увида у писмене задатке. Студент има право увида у свој писмени задатак код наставника који је прегледао задатак. Додатно, уколико се испит полаже писмено и усмено, студент може затражити право увида у свој писмени задатак пре усменог дела испита. Период од објављивања резултата до термина за увид у радове мора да прође најмање 24 часа.
Факултет (Одсек за наставу и студентска питања) води трајну евиденцију о положеним испитима, која се налази у записнику о полагању испита, индексу студента и као електронски запис којем студенти могу приступити преко студентског сервиса. Евиденција о положеним испитима спроводи се додатно и на катедрама.
Ради конторле квалитета наставе и предузимања мера за унапређење квалитета интегрисаних академских студија формирају се Већа година, као саветодавни органи већа. Већа година формирају се на свакој години интегрисаних академских студија, а чине их по један наставник или сарадник из сваког предмета из студијског програма дате године студија на предлог Катедре, као и два студента.
Успешност студирања студената се редовно прати од стране наставника и сарадника, који периодично анализирају општи успех на испитима и предлажу корективне мере за отклањање недостатака уколико постоје. Стопа успешности студената за све студијске програме по години студија за 2024/25. дата је у Табели 8.2, док је у Табели 8.3 дат приказ остварених ЕСПБ бодова кроз три категорије, остварених 60 ЕСПБ поена, од 37 до 60 и мање од 37 ЕСПБ поена. Факултет такође анализира оцене студената по предметима, као и пролазност студената на испитима по студијским програмима, модулима, и годинама студија. По завршетку сваког испитног рока, Одсек за наставу и студентска питања наставницима и сарадницима доставља статистику испита која се састоји од података о броју

студената који су пријавили испит, изашли на испит, положили испит, као и о расподели оцена и средњој оцени. Катедре имају обавезу да за сваки испитни рок анализирају пролазност студената на својим предметима и у случају неадекватне расподеле оцена предложе корективне мере. У случају неадекватне расподеле оцена, продекан за наставу поступа према СОП-у о корективним и превентивним мерама (Прилог 8.3). Продекан за наставу и Продекан за последипломску наставу и континуирану едукацију прате пролазност студената по предметима и предузимају корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.

Студенти су заступљени у свим сферама управљања и одлучивања на Факултету, у складу са Законом о високом образовању и Статутом Факултета. Представници студената преко Студентског парламента редовно присуствују седницама Наставно-научног већа Факултета, чланови су Савета Факултета и бројних комисија на Факултету. Представнике студената у телима и органима Факултета делегира Студентски парламент. Наставно-научном већу присуствује 20 студената интегрисаних академских студија и 10 студената последипломских студија. У Савету Факултета учествују 4 студента. Учешће студената у оцени услова и организације студијских програма обезбеђено је и кроз студентске анкете којима се процењују услови студирања и рад стручних служби Факултета, а које попуњавају како активни студенти интегрисаних академских, специјалистичких и докторских академских студија, тако и свршени студенти при добијању дипломе. Факултет, дакле, омогућава студентима све облике студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са Законом.

Осим активности везаних за избор представника студената у телима и органима Факултета, Студентски парламент стара се и о заштити и интересима права студената и редовно одржава седнице на којима се расправља о студентским питањима и проблемима. Преко Студентског парламента, студенти могу да се обрате продекану за наставу, али студенти имају право и да се индивидуално обрате продекану за наставу (у дефинисаним терминима, а уколико то важност проблема налаже и изван ових термина).

Каријерни развој студената је важан аспект коме се Факултет посебно посвећује. У том циљу је у мају 2024. године одржан пројекат Центра за развој фармацеутске и биохемијске праксе и Phoenix компаније „Професионална оријентација студената фармације“. У организацији Центра за развој каријере и саветовање студената Универзитета у Београду и Центра за развој фармацеутске и биохемијске праксе 21. марта 2024. године организован је програм „CV клиника на твом факултету“. Кроз различите секције на факултету студенти се додатно ангажују како би се опробали у неким новим активностима и додатно учврстили своја знања и вештине за будуће каријере. Студентске организације на факултету такође организују догађаје усмерене на каријерни развој, а заинтересовани студенти додатно се усавршавају кроз Центар за развој фармацеутске и биохемијске праксе.

Квалитет студената обезбеђује се и упознавањем и подстицањем студената на међународну мобилност путем објављивања података у вези са страним стипендијама у писаној и електронској форми што се свакодневно ажурира на интернет страници Факултета, а уз посебну комуникацију продекана за наставу и представника парламента, ове информације се прослеђују на студентске групе путем порука. Додатно, квалитет студената Факултета може се сагледати и кроз број студената који конкурише и добија различите стипендије и награде.

Најбољи студенти Факултета (интегрисаних и докторских академских студија) се једном годишње награђују на свечаној седници Наставно-научног већа која је посвећена Дану Факултета, а према Правилнику о додели Годишње награде најбољим студентима интегрисаних академских студија Фармацеутског факултета и Правилнику о додели Годишње награде најбољим студентима докторских академских студија Фармацеутског Факултета.

Једном годишње се награђују студенти докторских академских студија за најбољи научно-истраживачки рад (Годишња смотра радова студената последипломских студија), а према Правилнику о додели годишње награде за научно истраживачке радове студената последипломских студија. Сва три правилника доступна су на интернет страници Факултета.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:
- процедуру пријема студената;
- једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама;
- рад на планирању и развоју каријере студената;
- доступност информација о студијама;
- доступност процедура и критеријума оцењивања;
- анализу метода и критеријума оцењивања по предметима, програмима, годинама, уз корективне мере;
- усклађеност метода оцењивања са исходима студијског програма;
- објективност и принципијелност наставника у процесу оцењивања;
- праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама, уз корективне мере;
- студентско организовање и учествовање у одлучивању.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:
+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 – без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Организовање пробног пријемног испита +++ Одлична организација пријемног испита у једном дану, пуна транспарентност и уз коришћење савремених технологија (електронски читач одговора) брзо објављивање резултата +++ Све релевантне информације о свим акредитованим студијским програмима, као и све информације о предметима су на интернет страници Факултета +++ Промоција Факултета потенцијалним будућим студентима одвија се континуирано +++ Успостављен систем награђивања студената доприноси већој мотивисаности студената за ангажовање ++		Могућност организовања рада у малим групама, за шта је потребно реорганизовати учионички простор ++ Бољи маркетинг за промоцију факултета припремну ++ Укључивање сарадника и експерата из праксе у наставу +++ Побољшање рада у Рачунарском центру набавком нових рачунара + Увођење нових кратких програма студија на теме које су актуелне у пракси +++ Унапређење програма менторства бруцошима од стране наставника и других студената, што доприноси бољој комуникацији ++	
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**
Студенти оцењују програме и квалитет извођења наставе, а често не похађају наставу у		Могуће нове ванредне ситуације (попут КОВИД-19, штрајкови и блокаде студената)	

довољној мери +++ Простори на Факултету нису прилагођени студентима са посебним потребама ++ Лоша координација и споро реаговање при детектовању мале пролазности на испитима +++ Недовољно издвајање средстава за промотивне активности ++ Аутономија студената у одлучивању и спровођењу ваннаставних активности у појединим ситуацијама угрожава кредибилитет факултета +++ Недовољно учешће студената последипломских студија (који су запослени ван Факултета) у телима Факултета +++	које би омеле редовно спровођење наставе +++ Смањен број студената који се пријављује за упис на Факултет као последица отварања нових смерова за школовање фармацеута на приватним факултетима +++ Предзнање које студенти доносе из средње школе константно опада ++ Постојеће организације, удружења и секције на Универзитету и Факултету не комуницирају са осталим студентима на адекватан начин о информацијама од значаја (нпр. стипендије, други програми, размене студената, рад у комисијама факултета) +++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)**
Унапређење квалитета студирања	Повећати број предавача из праксе или сараднике/ наставнике више повезати са праксом	Руководство Руководиоци САС	Континуирана активност	Направити листу сарадника из праксе по предметима
Обезбедити атрактивне стручне праксе у престижним компанијама ради унапређења практичног рада студената.	Организовање стручне праксе	Комисија за стручну праксу Одговорни наставници Продекан за наставу	Континуирана активност	Извештај о реализованој студентској пракси
Подстицати и подржавати учешће студената на разним конгресима и на тај начин повећати њихову конкурентност и	Информисати студенте о могућности учешћа на конгресима	Наставници и сарадници Продекан за науку ЦНИРС	Континуирана активност	Број студената учесника на Конгресима

мотивацију за постизање посебних успеха.				
Промоција значаја квалитета	Организовати предавања студентима о значају праћења квалитета у спровођењу наставе	Продекан за наставу Комисија за обезбеђење квалитета КПУКС	Континуирано	Број студената који су обавили едукацију из области обезбеђења квалитета
Промоција Факултета	Спровести континуирани програм промоције Факултета кроз посете средњим школама	Продекан за наставу Тим за промоцију	Континуирано	Број уписаних студената на прву годину студија

Показатељи и прилози

Табела 8.1. Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години
Табела 8.2. Стопа успешности студената
Табела 8.3. Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) и (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија
Прилог 8.1. Правилник о процедури пријема студената –
Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду, доступан на интернет страници Универзитета у Београду
Посебан одељак о пријемном испиту на сајту Факултета (http://147.91.227.53/prijemni/)
Прилог 8.2. Правилник о оцењивању – Правилник о студирању на интегрисаним академским студијама на Фармацеутском факултету у Београду
Прилог 8.3. Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступање од усвојених процедура оцењивања (СОП 08-интерна мрежа Факултета)

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Опис стања, анализа и процена стандарда

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.
Списак препоручених уџбеника и литературе за сваки предмет налази се у Картонима предмета који су доступни на интерној мрежи Факултета. Настава из сваког предмета покривена је одговарајућим основним уџбеницима, помоћним уџбеницима (практикумима, збиркама, радним свескама), скриптима и сл.
Фармацеутски факултет поседује Централну библиотеку (у даљем тексту Библиотека) са читаоницом, укупне површине 218 m², која се састоји од пет просторија: канцеларија od 16 m², канцеларија од 40 m², која је уједно и читаоница за наставнике и сараднике, читаоница за студенте од 100 m², простор за смештање литературе од 34 m² и магацински простор од 28 m². У Библиотеци се налазе сви уџбеници за предмете из наставног плана у најмање пет примерка, који су доступни студентима и запосленима сваког радног дана 12 сати дневно.
Пословање Библиотеке је регулисано *Правилником о раду Библиотеке Универзитета у Београду - Фармацеутског факултета.* Њиме је јасно утврђен поступак за набавку, пријем, инвентарисање и каталогизовање библиотечког фонда. Библиотека је преко рачунарске мреже повезана са Универзитетском библиотеком Светозар Марковић и Народном библиотеком Србије.
Библиотека располаже са више од 10.000 библиотечких јединица што је приказано у Табели 9.1. (Број и врста библиотечких јединица у Централној библиотеци Фармацеутског факултета). Факултет систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Иако је велики део старих књига расходован, а значајан број књига набављен у електронском формату, укупан број библиотечких јединица у Централној библиотеци Фармацеутског факултета је порастао у односу на претходни трогодишњи период.
На Факултету постоји Комисија за библиотеку чији је председник редовни професор. Ова комисија координира набавку књига значајну за све предмете, првенствено за интегрисане академске студије.
Факултет има *Правилник о издавачкој делатности* (Прилог 9.1), усклађен са Правилником о наставној литератури Универзитета у Београду. Овим правилником дефинисани су задаци, услови рада и организација издавачке делатности Фармацеутског факултета у Београду, која се односи на издавање, дистрибуцију и продају наставних и других публикација, као и на доношење одлука у вези са издавањем публикација. Издавачка делатност Факултета обухвата издавање основних и помоћних уџбеника, скрипата, монографских, серијских и осталих публикација. Издавачку делатност на Факултету спроводе декан Факултета, Наставно-научно веће, Комисија за издавачку делатност и Одсек за материјалне и финансијске послове. Факултет систематично прати и оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја, структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова). Студенти редовно путем анкета оцењују квалитет и покривеност предмета уџбеницима.
Комисија за издавачку делатност има политику издаваштва и спроводи је у складу са Правилником. Комисија је припремила нови Правилник о издавачкој делатности који је усвојен 2022. године са сажетом процедуром издавања наставне литературе и рецензирања издања Факултета. Отворена је нова интернет страница Факултета под називом Упутство за ауторе и рецезенте - Правилник из 2022. године, са сажетом процедуром издавања наставне литературе и рецензирања издања Факултета. Аутори се придржавају плана штампе у складу са планом и склопљеним уговорима. Међутим, још увек не постоји база о потенцијалним рецезентима и лекторима.
Наставници Факултета су у периоду од 2023. године до 2024. године написали 8 основних уџбеника, а наставници и сарадници су написали 7 помоћних уџбеника (Прилог 9.2). У овом периоду је у 8

поновљених и/или измењених издања објављено 3 основна уџбеника и 5 помоћних у уџбеника. У односу на претходни трогодишњи период наставници и сарадници су написали мање и основних и помоћних уџбеника, а у поновљеном издању је било мање и основних и помоћних уџбеника (Прилог 9.2). Списак свих издања је доступан на интернет страници Фармацеутског факултета. Комисија за издавачку делатност је у 2022. години објавила прво издање Каталога издања Фармацеутског факултета Универзитета у Београду који је доступан на интернет страници факултета. Фармацеутски факултет је и у претходном трогодишњем периоду наставио са публикацијом издања дневника студентске стручне праксе и часописа *SuPha.*

Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружили адекватне услове за рад. Време коришћења библиотеке и приступ њеном комплетном фонду је 12 часова дневно. Библиотека је смештена у приземљу зграде, између објеката А и Б.

Библиотека је ушла у COBISS.SR, што значи да је приступила платформи COBISS.SR. и као чланица учествује у систему узајамне каталогизације и базе података COBISS, уз сталну комуникацију са инструкторима из Народне библиотеке Србије. Службеници Библиотеке су положили стручни испит из библиотекарства и савладале курсеве за које су добиле Лиценце које су приложене у архиви факултета. Поред основних послова у библиотеци се све више пажње посвећује информационом систему који подразумева стално образовање и усавршавање службеника како би што квалитетније одговорили на захтеве све већег броја корисника.

Приступањем платформи COBISS.SR, библиотекари су у обавези да прате:

- портал образовање
- е-приручнике
- COBISS-инсталације
- статистике
- приручну опрему

У информатичком друштву библиотека је незаобилазни центар знања, а њен задатак је евидентирање резултата „интелектуалне продукције“, а да би своју улогу обављала како треба, запослени су у обавези да континуирано похађају курсеве и иду на тестирања везана за дешавања у COBISS-у.

Од 2019. године библиотека је приступила Платформи за отворену науку и систему електронских сервиса, чиме је омогућена примена дигиталног институционалног репозиторијума Фармацеутског факултета (FarFar). FarFar омогућава отворени приступ публикацијама, као и осталим резултатима насталим у оквиру пројеката које се изводе на Фармацеутском факултету. Софтверска платформа репозиторијума прилагођена је савременим стандардима који се примењују у дисеминацији научних публикација и компатибилна је са међународном инфраструктуром у овој области. Од 2022. године успоставља се јединствен систем еНаука, који је умрежен са институционалним репозиторијумима, као и међународним релевантним базама попут Web of Science, Scopus и ORCID за похрањивање публикованих резултата истраживања. Доступни подаци ће се користити при акредитацији за стицање статуса научноистраживачке организације, при процени за институционално финансирање института и при избору за стицање научних звања.

Факултет обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савладавање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета и опремљености, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему. У току предходног трогодишњег периода обезбеђени су информатички ресурси у 2 сале за симулацију рада у апотеци и једној сали з лабораторијски информациони систем. У Табели 9.2. је дат попис информатичких ресурса. Факултет има савремени компјутерски центар за студенте са савременим рачунарима са брзим Интернет приступом академске мреже, а чија је доступност студентима 12 часова дневно. Иако се више улагало у информатичке ресурсе у овом у односу на предходни трогодишњи период и даље је остала критична тачка број запослених у рачунарском центру.

Број запослених у рачунарском центру као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга, али је и даље био мањи за једног запосленог, исто као и у претходном трогодишњем периоду. Решавање ових проблема отежава забрана запошљавања у државном сектору. Међутим, запослени у рачунарском центру су успешно обављали бројне текуће стандардне и нестандардне послове.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему;
- покривеност предмета уџбеницима и училима;
- структуру и обим библиотечког фонда;
- постојање информатичких ресурса (рачунара, софтвера, интернета, електронских облика часописа);
- број запослених у рачунском центру
- број и стручну спрему запослених у библиотеци и другим релевантним службама;
- адекватност услова за рад (простор, радно време).

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:
+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 - без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Спровођење издавачке делатности Факултета у складу је са законским прописима који регулишу ову област +++ Сви предмети су покривени адекватним уџбеницима и училима, а највећи број предмета је покривен наставном литературом предметног наставника +++ На интернет страници Факултета постоји одељак Издавачка делатност са свим потребним упутствима за ауторе, рецезенте и формуларима +++ Структура и обим библиотечког фонда омогућава студентима савладавање градива и несметано одвијање наставног процеса ++ Информатички ресурси су одговарајућег квалитета што омогућава студентима савладавање градива, одвијање наставног процеса и истраживање +++ Примена дигиталног институционалног репозиторијума Фармацеутског факултета (FarFar) и система еНаука омогућава отворени приступ публикацијама, као и осталим резултатима насталим у оквиру пројеката које се изводе на Фармацеутском факултету ++		Издавачка делатност као континуирана и профитабилна активност, могла би да буде унапређена оснивањем Центра за издавачку делатност +++ Континуирана едукација запослених везано за еНауку ++

Формирана *online* књижара Факултета олакшава удаљену доступност библиотечким јединицама ++ Све промене везано за платформе база података којима је Факултет приступио се правовремено ажурирају ++			
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**
Не постоји база података о потенцијалним рецензентима и лекторима ++ Број запослених у библиотеци, рачунарском центру и пратећим службама не одговара потребама ++ Недовољно простора за складиштење библиотечких јединица и релативно неадекватни услови за складиштење ++		Уџбеници и други наставни материјали су интелектуална својина аутора и треба спречити њихово недозвољено копирање и умножавање и ван Факултета +++ Могућност промене штампарије на годишњем нивоу услед обавезе расписивања јавних набавки за издавачку делатност +++ Проблем заштите ауторских права код електронских издања ++ Формирање базе рецензената може да отежа постојање нематичних научних области на Факултету +	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)**
Израда документа за евалуацију квалитета уџбеника и литературе са метриком	Обука чланова Комисије, похађање семинара	Комисија за издавачку делатност	Септембар 2026.	Израђен документ проверен на пилот узорку
Формирати базу података о рецензентима и лекторима у сарадњи са Универзитетском библиотеком.	Додатно ангажовање чланова Комисије за издавачку делатност	Руководилац службе за библиотечке и музејске послове Комисија за издавачку делатност	Септембар 2026.	Формирана база рецензената

Показатељи и прилози

Табела 9.1. Број и врста библиотечких јединица у Централној библиотеци Фармацеутског факултета
Табела 9.2. Попис информатичких ресурса
Прилог 9.1. Општи акт о уџбеницима – Правилник о издавачкој делатности
Прилог 9.2. Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Опис стања, анализа и процена стандарда

Орган управљања и орган пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени Статутом Факултета (Прилог 10.3) у складу са законом.

Орган управљања Факултетом је Савет Факултета, а орган пословођења је декан који руководи радом Факултета и заступа га пред трећим лицима. Декан Факултета је наставник Факултета у звању редовног професора и за свој рад одговара Савету Факултета.

Декану Факултета у раду помажу продекани изабрани из реда наставника, а обављају послове из домена: наставе, последипломске наставе и континуиране едукације, науке и међународне сарадње и финансија. Продекан за наставу је задужен за послове у оквиру наставне делатности везане за интегрисане академске студије; продекан за последипломску наставу и континуирану едукацију је задужен за послове у оквиру наставне делатности везане за докторске и специјалистичке академске студије, мастер академске студије и специјализације и уже специјализације здравствених радника и здравствених сарадника; продекан за науку и међународну сарадњу за послове у оквиру научноистраживачке делатности и продекан за финансије за организацију логистичке подршке наставној, научноистраживачкој, здравственој и стручној делатности.

Осим продекана из реда наставника, декану у раду помаже и студент продекан.

Поједина овлашћења и послове из свог делокруга декан може пренети на лица са посебним овлашћењима и одговорностима и друга лица запослена на Факултету.

Стручни органи на Факултету су Наставно-научно веће и Изборно веће.

Структура и организационе јединице Факултета, делокруг рада организационих јединица, њихова координација и контрола су утврђени Статутом Факултета и актом о систематизацији, односно Правилником о организацији и систематизацији послова на Факултету (Прилог 10.4), у складу са законом.

Правилник о организацији и систематизацији послова на Факултету (у даљем тексту: правилник) садржи одредбе којим се ближе уређује организација Факултета, руковођење организационим деловима, овлашћења и одговорности руководилаца унутрашњих јединица и друга питања од значаја за организацију и рад Факултета, а који се у посматраном периоду неколико пута мењао. Потребу за изменама овог акта иницирале су, са једне стране, потреба Факултета да се усклађује са важећим стандардима и врши измене у организационој структури, а са друге стране измене у законодавству. Факултет је ради усклађивања са Законом о националном оквиру квалификација 2021. године донео Правилник о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова на Фармацеутском факултету Универзитета у Београду. Савет Факултета је крајем 2022. и почетком 2023. године донео одлуке о оснивању Центра за трансфер технологија и Центра за неуробиологију емоција и Факултет је у складу са наведеним изменио правилник, те су у оквиру радне јединице „Центри“ дефинисана још два Центра на Факултету, Центар за трансфер технологија и Центар за неуробиологију емоција.

Сходно овим изменама и допунама правилника, организациону структуру Факултета чине следеће организационе целине:

1. Радна јединица „Катедре“ коју чини 19 катедри у оквиру којих се обавља образовно-научни рад из наставних предмета за које је катедра основана, одређени послови из стручне и здравствене делатности као и административни и технички послови у циљу реализације истих и то: за физику и

математику, општу и неорганску хемију, аналитичку хемију, органску хемију, ботанику, физичку хемију и инструменталне методе, микробиологију и имунологију, физиологију, фармацеутску хемију, аналитику лекова, фармакогнозију, медицинску биохемију, броматологију, токсикологију "Академик Данило Солдатовић", фармацеутску технологију и козметологију, фармакологију, фармакокинетику и клиничку фармацију, социјалну фармацију и фармацеутско законодавство, патобиологију.

2. Радна јединица „Лабораторије" коју чине лабораторије у којој се обављају послови из области наставне, научноистраживачке, стручне и здравствене делатности за потребе Факултета и потребе других правних и физичких лица и то за: испитивање и контролу лекова; контролу биљних сировина и биљних лекова; испитивање намирница, дијететских суплемената и дијететских производа; токсиколошка испитивања; фармацеутско-технолошка испитивања; медицинско-биохемијске анализе; фармакологију; фармакокинетичка испитивања и студије биолошке еквивалентности; козметологију и дермофармацију; микробиолошка испитивања; рад са експерименталним животињама (виваријум).

3. Радна јединица „Центри" у оквиру којих се обављају послови везани за реализацију научноистраживачких пројеката у оквиру међународне сарадње, пројеката научне сарадње са другим правним лицима, организација семинара, курсева у циљу оспособљавања кадрова путем перманентног образовања и иновације знања, пружање услуга из области здравствене делатности, а коју чине центри за: континуирану едукацију, развој фармацеутске и биохемијске праксе, индустријску фармацију, токсиколошку процену ризика, лабораторијску медицину, козметологију и дермофармацију, биолошка испитивања, експерименталну и примењену физиологију, међулабораторијска поређења, рад са матичним ћелијама у развоју лекова, рад са огледним животињама у развоју лекова и других производа, превенцију адиктивних понашања, дијететске суплементе и храну за посебне популационе групе, трансфер технологија и неуробиологију емоција.

4. Радна јединица „Заједничке службе" у оквиру које се налазе одсеци и службе у којима се обављају стручни, административни и технички послови који су од заједничког интереса за рад Факултета, а којом координира и руководи секретар Факултета. У оквиру ове радне једнице налазе се одсеци за: правне и опште послове; наставу и студентска питања; материјалне и финансијске послове; комерцијалне послове; одржавање објекта и службе за: библиотечке и музејске послове; информационе технологије; обезбеђење Факултета.

Шематски приказ организационе структуре је представљен као Прилог 10.1.

Факултет систематски прати и оцењује организацију и управљање Факултетом првенствено кроз настојање да се уочене слабости превазиђу кроз измену општих правних аката, израду одговарајућих процедура и упутстава.

У овом периоду је донет Закон о студентском организовању након чијег ступања на снагу се приступило изради измена Статута Факултета. Израда измена Статута је је поверена Статутарној комисији која је у току 2023. године припремила предлог Одлуке о изменама и допунама Статута. Након што је Универзитет у Београду дао сагласност на Одлуку о изменама и допунама Статута, измењен и допуњен Статут Факултета је ступио на снагу у јулу 2023. године. Наведеним изменама извршено је усклађивање Статута Факултета са Законом о студентском организовању али и прецизирање и измена других чланова Статута како би се Статут Факултета унапредио.

Мере за унапређење организације и управљања Факултетом су спровођене путем израде стандардних оперативних процедура пословних процеса на Факултету, континуитету у примени пословно информационог система FIMES и FIS, софтвера за управљање документима у пословним процесима под називом: „Document Management System" (DMS). Факултет вођење кадровске евиденције за све запослене и ангажоване на Факултету води и у јединственом информационом систему просвете Републике Србије (ЈИСП) а почев од 2023. године и у информационом систему еНаука Министарства науке, технолошког развоја и иновација.

У току 2022. године Факултет је израдио План интегритета Факултета за период 2021-2024 године у оквиру којег је сагледана потреба Факултета за инкорпорирањем мера побољшања за управљање ризиком од корупције сходно захтевима Агенције за борбу против корупције. Извештај о Плану

интегритета Факултета за период 2021-2024 године, Факултет је доставио Агенцији за спречавање корупције, у складу са задатим роком, у септембру 2024. године.
Факултет систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада кроз различите видове усавршавања – похађања предавања, семинара и курсева, учешћа у јавним расправама, радним групама и подстицању сарадње са различитим институцијама које су од интереса за рад Факултета.
Унапређење квалитета рада ненаставног особља се огледа кроз едукације које запослени похађају у циљу повећавања компетенција које континуиране измене у законодавству, стандардима и захтевима за обављање послова и задатака на радним местима захтевају.
Управљачко и ненаставно особље је у овом периоду веома активно учествовало у јавним расправама које су се тицале предложених нових законских решења из области високог образовања, и научноистраживачке делатности и давало конкретне предлоге за измену истих.
Такође, управљачко особље и запослени велику пажњу посвећују укључивању студената у рад органа Факултета и у догађаје и активности на Факултету из чега произилази да су веома мотивисани у раду са студентима. Осим чланства у Савету Факултета, комисијама и радним групама и присуствовању седницама Наставно-научног већа Факултета, студенти пружају помоћ током спровођења уписа на прву годину интегрисаних академских студија и спровођењу уписа у наредне школске године на интегрисаним академским студијама, учествују у организацији хуманитарних акција, квизова, песничких вечери, новогодишњој прослави, промоцијама јавног здравља, промотивним активностима Факултета и др.
Значајно унапређење пословања представљају усвојене стандардне оперативне процедуре QMS-а којима се установљене активности које су утврдиле обавезу документовања различитих процеса.
Запослени у Радној јединици Заједичке службе на Факултету су у току 2022. године радили на изради Информатора о раду Факултета који се у складу са Упутством за израду и објављивање информатора о раду органа јавне власти, почев од новембра месеца 2022. године, објављује путем јединственог информационог система информатора о раду који, у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, води и одржава Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности.
У току 2022. године Факултет је, у складу са чланом 81. Закона о буџетском систему успоставио систем финансијског управљања и контроле. Образована је радна групу за финансијско управљање и контролу (ФУК) која је припремила Акциони план за увођење система ФУК-а на Факултету, на основу ког су у сарадњи са руководиоцима свих организационих јединица израђени следећи документи: шифарник организационих делова Факултета за потребе обележавања образаца ФУК-а, листа пословних процеса свих организационих делова са основним ризицима пословних процеса, израда мапа пословних процеса и процедура свих организационих делова, израда регистра ризика свих организационих делова и Акциони план за праћење успостављеног система ФУК-а Факултета за период 2023 до 2025. године. Руководилац и координатор радне групе за успостављање ФУК-а израдили су Стратегију управљања ризицима Факултета за период 2022-2024 година, чији је саставни део регистар ризика свих организационих делова Факултета а која је одобрена од стране декана Факултета.
У децембру месецу 2022. године донет је Стратешки план интерне ревизије Факултета за период 2023 – 2025 године којим су дефинисани системи и процеси на Факултету који ће бити предмет интерне ревизије као и рок у ком ће се интерна ревизија обавити. На основу наведеног Стратешког плана до дана израде овог извештаја интерни ревизор је извршио четири интерне ревизије којима је контролисао системе и процесе који се обављају у оквиру појединих сектора на Факултету, а самим тим и рад ненаставног особља и дао мере којима би се рад унапредио, а које су запослени одмах почели да примењују.
Услови и поступак заснивања радног односа ненаставног особља утврђени су Законом и правилником о систематизацији и Правилником о раду који се налази на интернет страници Факултета.

Ненаставно особље запослено на Факултету је распоређено у Радној јединици „Заједничке службе“ у оквиру стручних служби (одсека и служби) и Радној јединици „Катедре“ у оквиру 19 катедри и обавља стручне, административне, техничке и помоћне послове који су у функцији обезбеђивања обављања делатности Факултета.

Број ненаставног особља запосленог на Факултету се почев од 2013. године константно смањује, имајући у виду да је те године Влада Републике Србије донела Уредбу о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 113/13, 21/14, 66/14, 118/14, 22/15, 59/15, 62/19 и 50/20), која је престала да важи доношењем Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Сл. гласник РС", бр. 159/2020) али су и даље остала решења која ограничавају могућност запошљавања у наредном периоду све док је уредба на снази.

Категорија запослених на чије се запошљавање ова уредба односи је управо категорија којој припада ненаставно особље, тако да се услед смањења броја запослених због природног одлива и немогућности запошљавања на појединим непопуњеним радним местима, Факултет суочава са трајном упражњености на истим.

Такође, треба напоменути и чињеницу да у систему којем припада Факултет, напредовање ненаставног особља никада није постојало, уколико се под напредовањем подразумева систем кретања кроз платне групе и разреде. Једини вид напредовања је омогућен кроз прелазак са једног радног места на друго у случају када запослени испуњава услове у погледу захтеване стручне спреме за радно место које је више вредновано. У овом периоду неколико запослених на Факултету је услед увођења нових радних места у правилник и стицања адекватне дипломе, распоређено на радна места која су више вреднована од оних на којима су се до тада налазили.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката, првенствено кроз Анкету о вредновању наставног процеса и студијских програма Фармација и Фармација-медицинска биохемија коју попуњавају свршени студенти приликом преузимања дипломе.

Анкета о вредновању наставног процеса и студијских програма Фармација и Фармација-медицинска биохемија се након попуњавања предаје Комисији за организовање и спровођење поступка студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника Факултета. Резултати анкете коју су попуњавали студенти који су дипломирали током школске 2020/2021, 2021/2022. и 2022/2023. године показују да су свршени студенти врло добром и одличном оценом оценили рад стручних служби на Фармацеутском факултету које су у непосредној комуникацији са студентима Факултета (за наставу и студентска питања, библиотечке и музејске послове, информационе технологије, одржавање објекта) и рад органа управљања (Прилог 10.2).

На Факултету је усвојена и стандардна оперативна процедура која омогућава свим запосленим да закажу разговор са руководством и упуте своје похвале и примедбе на рад руководства и запослених.

У Скриптарници Факултета и Одсеку за наставу и студентска питања постоје књиге утисака у коју студенти могу забележити своја запажања.

Заинтересовани субјекти ван Факултета свој утисак о Факултету, управљачком особљу и запосленим могу стећи кроз реализацију различитих облика сарадње, који се у крајњем виду огледају кроз продубљивање сарадње као и наградама и плакетама додељених Факултету за различите доприносе (развој високог образовања, раду и развоју факултета, сарадњу и допринос унапређењу фармацеутске струке и др.).

Факултет обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију и настоји да и поред великих проблема који има у вези са запошљавањем истог обавља делатност у континуитету (Табела 10.1).

Број запосленог ненаставног особља пре доношења законских прописа којима се ограничава могућност запошљавања 2012. године био је укупно 118 а укупно 110 за 2024. годину.

Факултет обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану. Усавршавање на професионалном плану подразумева похађање курсева, семинара и предавања које као резултат дају повећање компетенција, а које континуиране измене у законодавству, стандарди и захтеви за обављање послова и задатака на радним местима захтевају. Ненаставно особље је у овом периоду похађало велики број обука везаних за примену нових законских решења у пракси.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- дефинисаност надледножности органа управљања, пословођења и стручних органа;
- дефинисаност организационе структуре;
- праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење;
- праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља, уз мере за унапређење;
- дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља;
- доступност релеватних информација о раду стручних служби и органа управљања;
- перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља;

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:
+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 - без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа +++ Дефинисаност организационе структуре +++ Примена стандардних оперативних процедура у пословним процесима +++ Континуирано преиспитивање организационе структуре кроз измену и допуну општих аката +++ Уведен систем финансијског управљања и контроле +++ Обављене интерне ревизије +++ Доступност релевантних информација о раду стручних служби и органа управљања +++ Повећан број представника ненаставног особља које учествује у различитим врстама обука ++ Дефинисаност и доступност услова за напредовање ненаставног особља +++ Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља +++		Унапређење обучености и мотивација ненаставног особља +++ Мобилност ненаставног особља +++ Праћење и оцењивање квалитета управљања установом +++ Праћење и оцењивање квалитета рада ненаставног особља +++

W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**
Непостојање могућности напредовања у служби представника ненаставног особља +++		Тешкоће у финансирању високог образовања од стране ресорног министарства +++ Ограничавање запошљавања ненаставног особља у јавном сектору +++ Тешка економска ситуација +++ Одлив особља ++	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)**
Усклађивање са новинама у јавном сектору и реалним потребама Факултета	Аналитичка процена и функционална анализа радних места	Декан Секретар Факултета Руководиоци одсека и служби	Континуирана активност	Измене и допуне општих аката
Подизање квалитета ненаставне подршке у погледу мобилности	Аплицирање ненаставног особља	Декан Продекан за науку и међународну сарадњу	Континуирана активност	Мобилност ненаставног особља
Прелазак на *outsourcing*, где је то исплативо	Преиспитивање могућности уговорног ангажмана	Декан Продекан за финансије Секретар Факултета	Континуирана активност	Студија изводљивости

Показатељи и прилози

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица
Прилог 10.1. Шематска организациона структура високошколске установе
Прилог 10.2. Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби
Прилог 10.3. Статут високошколске јединице, доступан на интернет страници Факултета
Прилог 10.4. Правилник о систематизацији доступан на интернет страници Факултета

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Опис стања, анализа и процена стандарда

Комплекс Факултета обухвата зграду Факултета која се састоји из више грађевинских целина повезаних комуникационим просторима и земљиштем површине око 6,9 хектара. Наставна, научноистраживачка, здравствена и стручна делатност, стручни, административни и технички послови се обављају у згради Факултета у оквиру: 4 (четири) амфитеатра, 19 (деветнаест) катедри у чијем саставу се налазе припадајуће лабораторије и 9 (девет) библиотека, 48 (четрдесет осам) кабинета наставника, лабораторија у оквиру РЈ „Лабораторије“, Учионице, Свечане сале, Виваријума, Рачунарске сале, Рачунарске учионице, Симулирајуће апотеке и просторија за рад запослених у стручним службама које обављају стручне, административне и техничке послове. Табеларни приказ простора Факултета је приказан у Прилогу 11.1.

Студентима Факултета је омогућено да користе: Интернет сале и учионице, Централну библиотеку у чијем саставу се налази и читаоница, услуге Скриптарнице, услуге фотокопирнице, централну гардеробу, гардеробне ормане и ресторан студентске исхране. Студентски парламент и студентске организације користе посебну просторију за свој рад.

Наставнички кабинети и канцеларије у којима стручне службе обављају послове су опремљени савременом рачунарском опремом која подразумева осим рачунара и камере, слушалице, приступ платфомама за учење у онлајн или хибридном окружењу, е Лецтио платформи,штампаче, скенере, фотокопир апарате и читаче тачних одговора на тестовима,у зависности од реалних потреба стручне службе.

У згради Факултета се налази и Музеј за историју фармације који је смештен у посебној просторији у којој се чувају експонати и бројна архивска грађа везана за историјат фармације, као и Галерија музеја за историју фармације, која је омогућила да се део експоната музеја тематски обради, изложи и постане доступнији стручној и општој јавности која посећује Факултет. Збирка музеја је 1948. године стављена под заштиту државе као културно благо, а имајући у виду њен значај, Факултет је након вишегодишњег залагања, ове године добио решење о испуњености услова за почетак рада и обављање делатности музеја у оквиру Факултета од стране Министарства културе и информисања Републике Србије.

Портирница на улазу на Факултет има систем видео надзора.

Факултет поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

Амфитеатри су опремљени (поред класичне опреме), камерама и приступом платфомама за одржавање наставе хибридног типа, LCD пројекторима са пројекционим платнима, а амфитеатри 1 и 2 и са савременом разгласном техником. Инсталирана је интерактивна табла и пројектор у амфитеатру 3. Рачунарска сала, Учионица и Рачунарска учионица су опремљене рачунарском опремом уз могућност употребе интернета, са укупно 96 места. У Интернет сали се налази 30 компјутера, а може се користити и као учионица. Ухолу Факултета постоји разглас испред амфитеатара у циљу омогућавања лакше комуникације са студентима у испитним роковима и са слушаоцима који се налазе у холу факултета.

Простори на Факултету у којима се изводи практична настава су опремљени лабораторијском, аналитичком, мерном и другом специфичном опремом.

Рачунарски центар је опремљен серверима и другом компјутерском опремом, а у овом периоду су набављена два домен контролер сервера који су заменили постојеће домен контролере старе десет година.

Осим простора на Факултету, практична настава на свим нивоима студија се изводи и у наставно-научним базама које се налазе у оквиру институција са којима је Факултет закључио уговоре (Табела 11.3).

Факултет континуирано прати и сходно својим могућностима усклађује своје просторне капацитете као и леценциране интернет/софтверске капацитете са потребама наставног процеса и бројем студената. У овом периоду поред редовног одржавања зграде Факултета извођени су радови на електро постројењима и инсталацијама, водоводу, канализацији и вентилационим системима; поправка и преправка канцеларијског и лабораторијског намештаја и израда новог намештаја у радним просторијама; вршене су набавке и уградња одговарајућих клима уређаја; извршене су адаптације кабинета и канцеларија на неколико катедри; адаптације лабораторија; извођени су столарски, лимарски, браварски, керамичарски и подополагачки радови.

Факултет континуирано прати и усклађује опрему са потребама наставног процеса. У периоду од 2016. године до 2018. године настављено је сервисирање опреме и инсталација као и набавка рачунарске, канцеларијске и лабораторијске опреме као и набавка аналитичких и мерних инструмената и опреме за потребе наставне и научноистраживачке делатности. На интернет страници Факултета се налази и каталог опреме (Прилог 11.2).

У овом периоду Факултет је за потребе лабораторија набавио следећу опрему и то: 19996 ERWEKA DT 126 Light Dislucion aparat prema EP/USP/JP/BP за 6 тест станица, pH метар, Spektrofotometar nano drop, RT- PCR уређај ABI QUANT studio 5, Komora za PSIAR UVT-B-AR, Mašina za pravljenje leda BIOBASE FIM 30, 30kg / dan, Centrifuga sa hlađenjem MIKRO 220R,ugaoni rotor, Autoklav - STERICLAV-S, 75L; Perforirana korpa Cl75/38x2, Hematološki brojač MEK-1305, Poluatomatski biohemijski analizator SPINLAB PHOTOMETER SPINREACT, Laboratorijski zamrzivač, PECTROstar Nano UV/VIS spectrometar s/n:601-1668, Binokularni mikroskop Olympus CX23, VORTEXER RS-VA 10, пешчано купатило PK-03, Aparat za ultračistu vodu Omnia Tap6, ASTM Typ, Ultra Sonic 4GT SONIC, метаболички кавези са хранилицом за пацове тежине преко 300 g TECNIPLAST, читач микроплочица са уградном опремом, лабораторијске столице, радни столови за виваријум, колица са два нивоа, инкубатор за јаја, Sonda Frictiometer FR700 апарат за анализу коже, Микроскоп INVE500T Инвертни биолошки тринокуларни микроскоп. Од средстава које је Факултет као носилац међународног научног пројекта под називом: „Унапређење образовања здравствених професионалаца заснованог на практичном искуству у реалном радном окружењу у Србији“ („Reinforcement of the Framework for Experiential Education in Healthcare in Serbia“ / ReEEFEHS) добио набављени су апарати (симулатор мерења крвног притиска, инхалатори, мерачи притиска и др.) намењени унапређењу наставе на интегрисаним академским студијама из области фармацеутске праксе као и изради студентских истраживачких радова који тематски припадају: HORIZON 2020 NeuroDeRisk, HORIZON 20202 PSY-PGx, CEEPUS Training and research in environmental chemistry and toxicology, ERASMUS+ MeeTox, COST Bench to bedside transition for pharmacological regulation of NRF2 in noncommunicable diseases (BenBedPhar) (Линк http://www.pharmacy.bg.ac.rs/nims/me%C4%91unarodni-projekti/5146/fda-podr%C5%BEani-projekti/).

Имајући у виду да је Факултет у сталној потрази за адекватним средствима којим би се санирала зграда и кров, и у овом периоду је настављено са аплицирањем за програме расподеле инвестиционих средстава код надлежних институција али без успеха. Истовремено се израђују планови и циљеви везано за организацију делатности у Био4кампусу.

У овом периоду израђено је неколико пројеката за које ће се у наредном периоду расписати тендери за потребе Лабораторије за рад са експерименталним животињама и санације неколико простора на Факултету.

Факултет свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

У циљу бољег информисања запослених, студената и шире јавности о свим активностима на Факултету, нових прописа који обавезују јавне институције да објављују податке о свом пословању и презентације на енглеском језику, израђена је нова интернет страница Факултета на српском и

енглеском језику. На Интернет страници Факултета се налазе сви релевантни подаци везани за организацију и делатност Факултета, као и Информатор о раду Факултета који се ажурира сваког месеца. Имајући у виду да интернет страница Факултета презентује Факултет, надлежне функције Факултета имају обавезу да сходно додељеним надлежностима достављају информације Редакцији сајта која је једина надлежна за постављање и ажурирање свих информација. У овом периоду су уведене нове рубрике са подацима о пензионисаним наставницима и професорима емеритусима, постављена је интернет књижара, као и алумни страница, а у плану је завршетак рубрике у оквиру које би се налазили подаци везани за све наставнике који су вршили функцију декана Факултета од његовог оснивања. Факултет има инстаграм профил ради проширења дисеминације информација од значаја.

Факултет је прикључен на eduroam сервис (бесплатан сервис за приступ интернету) обезбеђен од стране Академске мреже Србије (AMPEC) који омогућава свим запосленим и студентима приступ интернету преко приступних тачака које су распрострањене широм света, а током 2016. године је значајно проширена покривеност Eduroam WiFi мреже коју чини 28 acess point-а чиме су покривени сви битнији простори у којима бораве запослени и студенти.

Велико унапређење у раду запослених и Службе за информационе технологије представља појачање система серверима: Novi server za virtulalizaciju, virtual hypervisor, Novi server za web aplikacije, Server RCUB-a (eksterni) za repozitorijum fakulteta „FarFar“, Сервер за лабораторијски информациони систем, Server AMRES-a (eksterni) za e-learning servis „moodle“, Server u cloudu za Akreditaciju fakulteta: servis „NAT 2019“, Klaster Microsoft servere u Cloud-u за платформу „Microsoft Office 365 A1“ на који су постављени следећи сервиси: Exchange Online (email server), SharePoint Online, OneDrive for Business, Skype for Business Online, Office for the web, Yammer Academic, Azure Information Protection, Office 365 suite features: Microsoft Power Automate, Microsoft Forms, Microsoft Graph API, Microsoft Planner, Microsoft PowerApps, Microsoft StaffHub, Microsoft Stream, Microsoft Sway, Microsoft Teams, Office Delve, Office 365 Groups, Office 365 Video, OneNote Class Noteboo. Факултет по потреби финансира лиценцу за Webex платфому за одржавање наставе, састанка,консултација и других догађаја у онлајн окружењу.

Такође, Факултет је обезбедио сталан приступ различитим врстама информација у електронском облику преко академске мреже КОБСОН, приступ значајним страним и домаћим стручним и научним часописима, на Факултету а и од куће.

Опредељеност Факултета у промоцији elearning-а показује и чињеница да је на Факултету уествовао у годишњим Moodle Moot скуповима посвећен коришћењу elearning платформе Moodle, који је окупио стручњаке из региона.

На Факултету се налази неколико просторија опремљених савременим уређајима које студентима и запосленим омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга као што су фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала и то: Скриптарницу измештена на улаз у Факултет у којој се продаје наставна литература и канцеларијски материјал, Фотокопирницу у којој се обавља услуга фотокопирања и Рачунарски центар (у саставу Службе за информационе технологије) у којем је омогућено слање е-маил порука, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала за потребе запослених и студената.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- усклађеност просторних капацитета са укупним бројем студената;
- адекватност техничке, лабораторијске и остале опреме;
- усклађеност капацитета опреме са бројем студената;
- рачунарске учионице.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 - без значајности

S	Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали	O	Могућности
Одговарајућа и савремена техничка, лабораторијска и друга опрема која обезбеђује квалитетно извођење наставе и научноистраживачког рада +++ Адекватно опремљене рачунарске учионице са довољним бројем места за извођење наставног и научноистраживачког рада +++ Континуирано праћење и усклађивање капацитета простора и опреме са потребама делатности Факултета ++ Коришћење лиценцираних премијум пакета Webex и Moodle платформи за извођење наставе у онлајн окружењу. +++		Аплицирање код невладиног сектора и приступних фондова ЕУ +++ Аплицирање код ресорног министарства и Фонда за науку РС+++ Преименовање простора за учионички и канцеларијски простор +++ Наставити са промоцијом Музеја за историју фармације у земљи и иностранству и укључити га у музејску понуду града ++ Планирање организације рада помоћу опреме и простора у Био4кампусу. ++	
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**
Неадекватна искоришћеност просторних капацитета у односу на укупну површину и укупан број студената и запослених (велике површине комуникацијских простора) +++ Неадекватност просторија пројектованих за напајање електричном енергијом и сигурносних система (повећано оптерећење прикључивањем нове опреме) +++ Недовољна искоришћеност опреме ++ Ажурирање каталога опреме +		Проблеми у финансирању високог образовања од стране ресорних министарстава +++ ИзбегавањеОграничавање инвестиција у тренутни простор због пресељења у Био4кампус +	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	Активности	Извршилац	Рок реализације	Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)
Унапређење простора и опреме	Преиспитивање проблема простора и капацитета и предлог нових мера у складу са финансијама	Декански колегијум Одсек за одржавање објекта	Континуирана активност	Извештај са предлогом нових мера
	Анализа реализације инвестиционог и текућег улагања и	Декански колегијум Одсек за	Континуирана активност	Извештаји

	докумената који подржавају ове активности	одржавање објекта		
Аплицирање код невладиног сектора, приступних фондова ЕУ и ресорнихог министарстава и Фонда за науку РС	Подношење захтева у циљу привлачења средстава	Декански колегијум Одсек за комерцијалне послове Истраживачке групе	Континуирана активност	Извештаји
Промоција Музеја за историју фармације	Организација изложби експоната, изложби посвећених наставницима који су дали велики допринос науци и сл.	Декански колегијум Служба за библиотечке и музејске послове	Континуирана активност	Извештаји
Планирање организације рада помоћу опреме и простора у Био4кампусу	Организација састанка у циљу планирања рада у будућем радном окружењу	Декански колегијум Катедре	Континуирана активност	Планови
Ажурирање каталога опреме				

Показатељи и прилози

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)
Табела 11.2. Каталог опреме, доступно на интернет страници Факултета
Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12. Финансирање

Опис стања, анализа и процена стандарда

Финансирање Факултета обезбеђује се средствима оснивача, сопственим приходима и донаторским средствима. Република Србија као оснивач Факултета обезбеђује средства за зараде запослених, научно-истраживачки рад и материјалне трошкове.

Према члану 67. Закона о високом образовању, оснивач обезбеђује средства за: опрему, библиотечки фонд, обављање научноистраживачког рада, научно и стручно усавршавање запослених, рад са даровитим студентима, међународну сарадњу, издавачку делатност и друге намене, у складу са законом.

Сопствени приход Факултет првенствено остварује од: школарина; накнада трошкова за студије, организовања курсева континуиране едукације и других облика стручног образовања и усавршавања; сарадње са другим правним и физичким лицима и др. По члану 70. Закона о високом образовању, Факултет располаже овим средствима у складу са Законом.

Укупно остварени приходи у 2024. у износу 1.111.077.012,13 рсд повећани за 12,73% у односу на прошлу годину.

Приходи од буџета у износу 704.278.246,57 рсд већи су у односу на прошлу годину за 10,73 % и чине 63,39% укупних прихода Факултета. Средства која Факултету обезбеђује оснивач - Министарство просвете Републике Србије намењена су за: зараде запослених, материјалне трошкове, текуће и инвестиционо одржавање, набавку опреме, обнављање библиотечког фонда, капитално одржавање објеката и друге намене дефинисане Уредбом о нормативима и стандардима услова рада Универзитета и факултета („Службени гласник РС“ 15/2002, 26/2005, 100/2004, 38/2007, 110/2007).

Приход од просвете у износу од 536.489.869,77 рсд у овој години већи је од оствареног прихода у прошлој години за 14,07 %.

- средства за плате у износу 498.585.57,90 рсд, повећана су у односу на прошлу годину за 10,89%.
- средства за материјалне трошкове у износу 23.712.945,58 рсд већа су 58,58 % у односу на 2023. годину.

Из средстава обезбеђених буџетом РС за 2024. годину, Факултет је добио на име школарина за докторске студије 6.570.467,29 рсд.

Укупни расходи и издаци у 2024. години износе 1.089.332.176,46 рсд и већи су за 12,94 % у односу на прошлу годину.

Приходи за науку у износу 164.783.076,80 рсд већи су за 3,39 % у односу на прошлу годину, а чине наменски уплаћена средства за:

- реализацију научно-истраживачких пројеката у износу од 164.783.076,80 рсд (реализаторима пројекта 130.361.062,92 рсд, за директне материјалне трошкове на реализацији пројекта 16.890.089,00 рсд и за директне режијске трошкове 13.469.543,00 рсд.)
- реализацију наменских решења која се односе на науку (за завршну одбрану докторских дисертација, трошкове истраживача ради реализације билатералних пројеката) у укупном износу 4.062.381,88 рсд.
- Министарство просвете Републике Србије је у 2024. години уплатио средства за за пројекат са HP Кином „Повећање ефикасности имунотерапије карцинома комбинацијом CAR-T ћелија или PD-1/PD-L 1 инхибитора са имуномодулаторима“ за 2024. износ од 3.005.300,00 рсд.

Сопствени приходи Факултета у износу од 379.501.387,67 рсд већи су у односу на прошлу годину за 39.698.574,33 рсд или 11,68 % и чине 34,16 % укупних прихода. У табеларном прегледу види се извор сопствених прихода и њихов раст (пад).

Приходи од донација у укупном износу од 27.297.377,89 рсд (чине износ који је оприходован од пројеката Хоризонт као и од добровољних трансфера других правних лица).

Факултет је у 2024. имао четри пројеката „Призма“ као и један пројекат „Промис“, осам пројеката „Идеја“ а крајем године је добио четри пројекта „Доказ Концепта“ , као и један колаборативни пројекат са Америком чији су укупни приходи били 73.172.272,25 рсд.

Укупно остварени приходи из буџета потрошени су по наменама што се види из табеле (образложење обрасца 6) по трошковима по контима у складу са Стандардним класификационим оквиром за буџетски систем у целости.

Факултет једном годишње доноси Финансијски план, а по потреби и ребаланс плана, којим планира распоред и намену финансијских средстава. У Прилогу 12.1 дат је Финансијски план за 2025. годину, док је у Прилогу 12.2. дат Годишњи извештај о финансијском пословању за 2024. годину.

Вишегодишњи финансијски планови углавном су уклопљени у планове развоја Факултета, стратегију обезбеђења квалитета Факултета, а доносе се периодично – на три године (сходно мандатном периоду руководства Факултета).

Факултет припрема Финансијски извештај, који заједно са Извештајем о раду Факултета које након краја фискалне године разматра Савет Факултета и доноси одлуку о његовом усвајању. Савет Факултета анализира одрживост текуће ликвидности и наменског управљања буџетским средствима за сваку годину.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- изворе финансирања;
- дугорочно обезбеђење финансијских средстава за наставу, научноистраживачки, уметнички и стручан рад;
- финансијско планирање и одлучивање;
- јавност начина употребе финансијских средстава.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно

++ - средње значајно

+ - мало значајно

0 - без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Позиција Факултета у односу на окружење (велико интересовање за студирање, нарочито последипломске студије) +++		Конкурисање за развојне и међународне пројекти ++ Курсеве континуиране едукације прилагодити	

Широка понуда услуга које Факултет нуди трећим лицима +++ Из прихода остварених из сарадње са трећим лицима може се обезбедити део средстава за финансирање +++		тржишним условима ++ Могућност да се у законским оквирима располаже сопственим приходима +++	
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**
Недовољно иницијативе и предузетништва+ Одвлачење студената од стране приватних факултета ++ Недовољна ангажованост Факултета у привлачењу донација ++		Промена политике у јавном сектору која се одражава на финансирање ++ Неприлагођеностнаставникаоштројтржишнојутакмици ++ Недостаје дугорочност у планирању +	

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода (мерљиви циљеви у погледу контроле реализације)**
Унапређење сарадње са трећим лицима	Промовисање услуга трећим лицима у циљу обезбеђења извора финансирања активностима лабораторија и центара Факултета Израда Каталога услуга за сарадњу са трећим лицима	Руководиоци лабораторија Руководиоци Центара Декан Продекан за финансије	Континуирана активност	Повећано учешће сопствених средстава у односу на буџет

Показатељи и прилози

Прилог 12.1. Финансијски план за 2025. годину

Прилог 12.2. Финансијски извештај за 2024. годину

Стандард 13. Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Опис стања, анализа и процена стандарда

Студенти су укључени у рад Факултета и процес обезбеђења квалитета Факултета кроз своје изабране представнике у органима управљања, бројним Комисијама, Већима година, као и кроз сопствене видове организовања и различите студентске организације. Студенти учествују у готово свим активностима самовредновања и унапређења квалитета, директно или преко својих представника, а у неким од тих процеса њихова улога је веома значајна. Студентски парламент делегира студенте за учешће у Комисијама, а изгласава их Наставно-научно веће. Студенти су чланови Комисије за обезбеђење квалитета и поступак самовредновања (1 студент), затим Комисије за научно истраживачки рад студената Фармацеутског факултета у Београду (50%), Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе (5 студената), Комисије за праћење и унапређење последипломских студија (20%), Дисциплинске комисије (1 члан и 1 заменик члана), Комисије за организовање и спровођење поступка студентског вредновања (40%), Комисије за доделу додатних ЕСПБ (2 студента), Етичке комисије (1 члан и 1 заменик члана), Комисије за реевалуацију и анкетирање професора (2 студента) и Комисије за умањење школарине (студент продекан). Као чланови Комисије за обезбеђење квалитета студенти активно учествују у изради бројних докумената и покретању иницијатива који су у делокругу Комисије. Одлуке о учешћу студената у Комисији за обезбеђење квалитета дат је у Прилогу 13.1. У састав радних група за акредитацију оба студијска програма укључени су представници студената. У састав КПУКПН улазе и студенти последипломских студија чиме су и студенти овог вида студија добили прилику да учествују у обезбеђењу квалитета на Факултету. Одлуке о учешћу студената у набројаним комисијама дати су у Прилогу 13.1. Већа година чине, поред наставника и сарадника, по два студента са сваке године студија, што је дефинисано Статутом Факултета. У састав Савета Факултета такође улазе студенти (4 студента). Студенти су укључени у све процесе наставе и преко Студентског парламента, што је дефинисано Статутом Факултета. Студент продекан и председник Студентског парламента редовно присуствују седницама Наставно-научног већа, а при одлучивању о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање ЕСПБ, у раду Већа учествује 20% представника студената, које бира Студентски парламент што је дефинисано Статутом Факултета.

Осим посредног учествовања у процесу самовредновања, преко својих представника, студенти обезбеђују и повратну информацију о квалитету појединих сегмената који су предмет самовредновања путем студентских анкета. На тај начин, студенти имају прилику да изразе своје мишљење, као и да предложе мере побољшања квалитета. Факултет периодично организује и спроводи анкете о ставовима и мишљењу студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања (Прилог 4.1.).

Студенти су, као чланови КПУКН и КПУКПС и преко Студентског парламента, активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развоја метода оцењивања. Студентским анкетама о вредновању педагошког рада наставника и сарадника, те анкетом о вредновању студијског програма, наставног процеса, постигнутих исхода учења, рада органа управљања и стручних служби од стране свршених студената, студентима се даје још једна могућност да изразе свој став и мишљење о свим областима које се проверавају у процесу самовредновања. КПУКПС је током 2021. и 2022. године, спровела анкетирање за студенте последипломских студија у циљу провере квалитета студијског програма и наставног процеса, а почетком 2025. године анкетирање послодаваца који запошљавају активне и свршене студенте специјалистичких и докторских академских студија. Анализа резултата је дата у Прилогу 4.1. и Прилогу 5.1. На овај начин студенти учествују у процесу процене квалитета рада и дају предлоге за побољшање квалитета.

Студентски парламент је после 13 година (2020) донео нов Правилник о раду, који је јавно објављен на сајту факултета. Правилник је усклађен са законском регулативом, као и интерним актима Факултета. 2020. година била је пуна изазова услед проглашења ванредне ситуације. Студентски представници су активно учествовали у имплементацији наставе на даљину на факултету, као и у тиму за организацију наставе. Чланови парламента, посебно представници година, трудили су се да константно буду доступни како професорима, тако и студентима.

Конгрес „Упознај пхарму“ организује се континуирано сваке године за све бруцоше на факултету. Године 2023. организован је 5. конгрес по реду у он-лајн формату, а уз учешће више од 250 нових бруцоша.

Осим активног учешћа студената у процесу обезбеђења квалитета свих сегмената наставе, на Факултету постоји већи број студентских тела и организација, кроз које се студенти баве различитим ваннаставним активностима, а приметно је да студенти све више и више узимају активно учешће у раду ових организација. Студентске организације на Фармацеутском факултету су ЦНИРС (Центар за научно-истраживачки рад студената), НАПСер (*National Association of Pharmacy Students-Serbia*), Студентска организација Факултета (БПСА), Спортско друштво Факултета (СДФФ), Хор „Расковник“, Фото секција *Pharm-art*.

БПСА има бројне активности, а највећи број студената је укључен у акције које се спроводе у области јавног здравља. Само неке од активности су обележавање Националног и Светског дана без дуванског дима, Међународног дана деце оболеле од рака, Дана ретких болести, Светског дана здравља, Дан планете Земље, Европске недеље имунизације, Међународног дана физичке активности, Недеље тестирања на ХИВ и хепатитис, Светског дана борбе против дијабетеса, Европског дана рационалне употребе антибиотика.

У оквиру исте организације ангажовање има и Тим медицинских биохемичара (ТМБ) чије се активности односе на медицинско-биохемијску праксу.

БПСА је веома активна и у организовању бројних студентских размена. Тако су студенти у претходном периоду боравили у многим земљама, док су и у посету Факултету долазили студенти из разних земаља. Крајем априла 2023. године студенти Фармацеутског факултета угостили су студенте са Фармацеутског факултета у Истанбулу током трајања Twinnet програма. Студенти из Турске посетили су Факултет и упознали се са његовим радом.

Спортско друштво Фармацеутског факултета (СДФФ) такође током целе године континуирано ради. Ово секција броји око 150 активних спортиста и још око 200 чланова који активно учествују у организацији и раду СДФФ-а. Спортске секције имају редовне тренинге, а током 2023. године учествовали су и у Лиги универзитета, Медицинијади, Међународном турниру у Новом Саду, Студентском купу Београда, Лиги студената Београда, Еуријади, Турниру у Баскету 3х3, и многобројним хуманитарним турнирима, као што је новогодишњи турнир Омладинске мреже Србије. Фармацеутски факултет је био поново коорганизатор Медицинијаде 2024. заједно са Медицинским факултетом Универзитета у Новом Саду.

Хор „Расковник“ једном годишње организује се аудиција за нове чланове, а пробе се одржавају два пута недељно. Концерти на којима је учествовао хор били су у склопу дружења запослених и студената у уређеном простору спољњег амфитеатра испред просторије библиотеке (2021. године), у склопу традиционалне прославе Нове године и доделе награда најбољим радовима студената докторских студија Фармацеутског факултета (2022. и 2023. године) и поводом Дана факултета (2022. године). У мају 2023. године је одржан велики концерт џез музике у културном центру „Студентски град“ у пратњи џез квартета „Old Time Swing“.

Студентска организација PharmArt остварила је бројна запажена учешћа током овог периода. Годишње се одржавају две изложбе, једна у оквиру недеље фотографије и једна на Факултету уочи новогодишњих празника. Чланови фотографске секције пружају подршку свим другим секцијама током спровођења активности. Одржане су бројне хуманитарне акције продаје фотографија у холу Фармацеутског факултета. Само неке од изложба организоване током 2023. године су: Са друге стране огледала и Зимска алхемија.

Након дужег периода онлајн активности су се превеле у активности које се одвијају уживо. У априлу 2022. године организован је XV Мини-конгрес студената Фармацеутског факултета под називом „У свету науке и младих истраживача“. На Конгресу је изложено 54 радова студената, подељених у 7 сесија. У априлу 2023. године је реализован XVI Мини-конгрес студената Фармацеутског факултета под организацијом Центра за научноистраживачки рад студената. На конгресу је учествовало 88 студената који су кроз 7 сесија презентовали 51 студентски научноистраживачки рад. 17. Мини-конгрес студената Фармацеутског факултета под организацијом Центра за научноистраживачки рад студената организован је 2024. године. На конгресу је учествовао рекордни број студената (преко 190) који су кроз 10 сесија презентовали 115 студентски научноистраживачки рад. На овом конгресу учествовало је и 10 радова студената са Фармацеутског факултета Универзитета Свети Ћирило и Методије и Скопља, Северне Македоније. Низ значајних радионица организован је током 2022. године „Водич за ефикасније и успешније студирање“, „Основе писања научноистраживачког рада – начела рада у Word и PowerPoint форматима“ и „У сусрет конгресима: очима младих истраживача“. У марту 2023. і 2024. године, реализована су по два термина радионице под називом „Реализација научноистраживачког рада кроз MS Office пакет“. Настављена је традиција континуираног учешћа студената на Конгресима Биомедицинских наука. 2022. године на овом Конгресу награђено је 7 радова наших студената из различитих области. 62. Конгрес студената биомедицинских наука Србије са интернационалним учешћем одржан је на Копаонику у априлу 2023. године. Том приликом награђена су 4 рада које је реализовало 6 студената нашег факултета. Током 2024. године организован је 63. Конгреса студената биомедицинских наука са интернационалним учешћем вратили смо се са 12 награђених радова које је реализовало 18 студената нашег факултета. Студентски апстракти и радови постављени су на ФарФаР репозиторијум Фармацеутског факултета, са

жељом да се допринесе концепту отворене науке. У децембру ЦНИРС је учествовао на тродневном Фестивалу науке где је представљен факултет кроз поставку која је носила назив „Између здравља и ризика: тајна фармације“.

У претходне три године, издата су шест издања студентских новина „SUPHa“, које се сада издају како електронски, тако и у штампаним примерцима. Издања су 12 – 17, сваке године издавала су се по два издања. Путем студентских новина, обезбеђен је бољи увид студената у рад Факултета, научне резултате наставника, те рад студентских организација.

SWOT анализа

У оквиру овог стандарда методом SWOT анализе Факултет је анализирао и квантитативно оценио неке од следећих елемената:

- учешће студената у телима за обезбеђење квалитета;
- учешће студената у самовредновању;
- студентску евалуацију установе, студијских програма, наставе.

Квантификација процене предности, слабости, могућности и опасности испитиваних елемената анализе је вршена као:

+++ - високо значајно
++ - средње значајно
+ - мало значајно
0 - без значајности

S	**Предности/ Унутрашње снаге /Потенцијали**	**O**	**Могућности**
Учествовање и право гласа студената у свим органима и телима факултета и у телима која учествују у процесу самовредновања и процени квалитета је обезбеђено +++ Студенти самостално предлажу мере за побољшање квалитета +++ Студентске организације су веома добро организоване са видно запаженим резултатима ++		Промоција квалитета међу студентима може се радити кроз већ постојеће студентске организације + Подржати укључивање студентских организација и у дешавања која су ван Факултета ++ Сарадња са свршеним студентима, као и њиховим послодавцима даје могућност да се боље сагледају потребе у унапређењу квалитета наставних планова ++	
W	**Унутрашње слабости**	**T**	**Опасности/Слабости**

Недовољно развијена свест код студената о значају попуњавања анкета условљава незаинтересованост одређеног броја студената за квалитетно учешће у процесу евалуације и унапређења квалитета ++ Аутономија студената у одлучивању и спровођењу ваннаставних активности може довести до неадекватне комуникације са факултетом и другим екстерним организацијама услед неискуства +++	Могућност да се у телима и организацијама нађу студенти који ће заступати личне интересе или на чије ставове могу утицати спољни фактори ++ Појава претераног ангажовања увек истих студената у комисијама и телима + Неповерење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене ++

Предлог мера и активности за унапређење квалитета

Задатак	**Активности**	**Извршилац**	**Рок реализације**	**Индикатори исхода (мерљиви ци-љевиу погледу контроле реализације)**
Унапређење улоге студената у култури квалитета	Организовати јавне трибине и промовисати значај студентског учешћа у обезбеђењу квалитета	Комисија за квалитет, Студентски парламент, студент продекан	Континуирана активност	Број јавних трибина и број учесника
Подстицати студентске иницијативе у предлагању мера за побољшање квалитета.	На састанцима Комисија размотрити предложене мере од стране студената и упутити на имплементацију мере у циљу побољшања квалитета	Комисија за обезбеђење квалитета, КПУКН, КПУКПС Већа година	Континуирана активност	Број предложених и усвојених студентских иницијатива

Подстицати студентске организације да се укључују у активности које се спроводе ван Факултета (са другим организацијама)	Дати подршку студентима, а Ментори студентских пројеката да узму активно учешће у спровођењу активности	Продекан за наставу, Ментори студентских пројеката (организација)	Континуирано	Број спроведених акција ван Факултета
Подстицање и унапређење мобилности студената, како би се они на најбољи начин уверили у ефективност процеса и мера контроле квалитета у развијеним земљама и унапредили културу квалитета.	Информисати студенте о могућностима за мобилност	Наставници и сарадници, Продекан за наставу, Продекан за последипломску наставу и континуирану едукацију, Продекан за науке и међународну сарадњу	Континуирана активност	Број информативних позива за мобилност; број реализованих мобилности студената

Показатељи и прилози

Прилог 13.1 Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета: Одлуке о именовању студента у различитим комисијама и радним групама